

Aika 02.10.2017, klo 13:00 - 16:30

Paikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Käsitellyt asiat

- § 568 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 569 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 570 Kaupunginhallituksen vastaus tarkastuslautakunnan vuoden 2016 arviointikertomuksessa esitettyihin huomioihin**
- § 571 Tampereen kaupungin/Tredun liittyminen jäseneksi Fespa Finland ry:een**
- § 572 Hiedanrannan maankäytön rakennesuunnitelman hyväksyminen ja jatkosuunnittelun ohjaus**
- § 573 Raitiotien rakentamisen osan 1 tilannekatsaus**
- § 574 Raitiotiehankeen osan 2 kehitysvaiheen aloittaminen**
- § 575 Manse PP ry:n naistenjoukkueen palkitseminen pesäpallon suomenmestaruudesta**
- § 576 Ei julkinen**
- § 577 Ei julkinen**
- § 578 Vuoden 2018 presidentinvaalien yleiset ennakkoäänestyspaikat**
- § 579 Vuoden 2018 presidentinvaalien vaalipäivän äänestyspaikat**
- § 580 Ei julkinen**
- § 581 Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus**
- § 582 Tiedoksi merkittävät asiat**

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Lyly Lauri, puheenjohtaja
Kummola Kalervo, 1. varapuheenjohtaja, poistui 16:20
Mustakallio Jaakko, 2. varapuheenjohtaja
Aleksovski Atanas, 3. varapuheenjohtaja
Dundar-Järvinen Aila
Kivistö Anneli
Sasi Ilkka
Tulonen Irja
Kaleva Lassi
Minkkinen Minna
Haapa-aho Olga
Mäkeläinen Suvi
Schafeitel Yrjö, varajäsen
Taina Anneli, varajäsen, saapui 16:20

Muut saapuvilla olleet

Ikonen Anna-Kaisa, valtuuston pj., saapui 13:31
Salmi Pekka, valtuuston 1. vpj.
Suomela Iiris, valtuuston 2. vpj.
Aaltonen Mikko, valtuuston 3. vpj., poistui 15:13
Heinämäki Anna-Kaisa, apulaispormestari, poistui 15:43
Jäntti Aleksi, apulaispormestari, saapui 13:18
Loukaskorpi Johanna, apulaispormestari
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja
Aarnio Jouko, kaupunginlakimies, pöytäkirjanpitäjä
Nikkilä Elina T, päätösvalmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä
Rantanen Teppo T, johtaja, saapui 13:10, poistui 14:57
Nurminen Mikko, johtaja, saapui 13:10, poistui 16:28
Savisaari Lauri, kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja, saapui 16:22, poistui 16:26

Poissa

Vallin Veikko
Maunu Anna-Maria, viestintäjohtaja

Allekirjoitukset

Lyly Lauri
Puheenjohtaja

Jouko Aarnio
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

09.10.2017

Irja Tulonen

Lassi Kaleva

muut allekirjoittajat

Elina T Nikkilä
pöytäkirjanpitäjä

§ 568

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty päätöksentekojärjestelmässä.

§ 569

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Irja Tulonen ja Lassi Kaleva (varalle Minna Minkkinen ja Olga Haapa-aho).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana viimeistään maanantaina 2.10.2017.

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, § 570, 02.10.2017
Tarkastuslautakunta, § 39, 12.04.2017
Kaupunginvaltuusto, § 125, 15.05.2017
Sivistys- ja kulttuurilautakunta, § 12, 16.08.2017
Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta, § 18, 17.08.2017
Yhdyskuntalautakunta, § 232, 29.08.2017
Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 22, 30.08.2017

§ 570

Kaupunginhallituksen vastaus tarkastuslautakunnan vuoden 2016 arviointikertomuksessa esitettyihin huomioihin

TRE:8684/02.02.01/2016

Kaupunginhallitus, 02.10.2017, § 570

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Strategiajohtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Kaupunginhallituksen vastaus tarkastuslautakunnan vuoden 2016 arviointikertomuksessa esitettyihin huomioihin merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle ja johtaja Teppo Rantaselle tässä kokouksessa. He saapuivat kokoukseen tämän asian käsittelyn alkaessa.

Ilkka Sasi ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Atanas Aleksovski kannatti Sasin pöydällepanoehdotusta.

Kaupunginhallitus päätti jättää asian yksimielisesti pöydälle.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto käsitteli tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2016 kokouksessaan 15.5.2017. Arviointikertomuksen käsittelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunginhallitus ja lautakunnat velvoitetaan ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden

johdosta sekä raporttoimaan näistä valtuustolle lokakuun 2017 loppuun mennessä.

Kaupunginhallituksen vastauksen kokoamisesta on vastannut strategia- ja kehittämissyksikkö sekä tietojohdospalvelut. Vastaus on pyydetty tarkastuslautakunnan kanssa sovittuihin arviointikertomuksen huomioihin ja pyyntö on osoitettu kustakin asiasta vastuussa olevalle tilivelvolliselle. Vastaukset on laadittu siten, että niistä käyvät ilmi toimenpiteet, joihin on jo ryhdytty tai joihin ryhdytään arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta.

Osa tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen annetuista vastauksista on käsitelty asianomaisissa lautakunnissa ja osa on valmisteltu virkamiestyönä. Lautakuntakäsittelyä edellyttävät vastaukset on käsitelty lautakuntien kokouksissa seuraavasti: sivistys- ja kulttuurilautakunta 16.8.2017 § 12, sosiaali- ja terveyslautakunta 17.8.2017 § 18, yhdyskuntalautakunta 29.8.2017 § 232 ja elinvoima- ja osaamislautakunta 30.8.2017 § 22.

Arviointikertomuksen huomioihin annetut vastaukset esitetään liitteenä olevassa lausunnossa, joka toimii kaupunginhallituksen vastauksena kaupunginvaltuustolle.

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta, sivistys- ja kulttuurilautakunta, sosiaali- ja terveyslautakunta, elinvoima- ja osaamislautakunta, yhdyskuntalautakunta, Jouko Aarnio, Reija Linnamaa, Lotta Perämaa, Hanna Sulonen, Jukka Männikkö, Heli Hirvelä, Jarkko Oksala, Arto Vuojolainen, Niina Pietikäinen, Anna-Maria Maunu, Nina Mustikkamäki, Johanna Loukaskorpi, Aleksi Jäntti, Anna-Kaisa Heinämäki, Taru Kuosmanen, Mikko Nurminen, Teppo Rantanen

Liitteet

1 Kaupunginhallituksen vastaus vuoden 2016 arviointikertomukseen

Tarkastuslautakunta, 12.04.2017, § 39

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin seuraavat esteellisyudet:

Aksu Piippo Pirkan Opiskelija-asunnot Oy:n ja Kiinteistö Oy Opintannerin osalta,

Anne Sällylä Tampereen Vesi Liikelaitoksen osalta.

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin vuoden 2016 arviointikertomus hyväksytään ja allekirjoitetaan.

Tarkastustoimi oikeutetaan tekemään arviointikertomukseen teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia.

Tampereen kaupungin vuoden 2016 arviointikertomus liitetään tilinpäätöksen tarkastusasiakirjaksi.

Esitetään kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto velvoittaa kaupunginhallitusta ja lautakuntia ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta sekä raportoimaan näistä valtuustolle lokakuun 2017 loppuun mennessä.

Perustelut

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 71 §:n mukaan valmisteltava kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Kaupunginhallitus on antanut vuoden 2016 tilinpäätöksessä selvityksen valtuuston talousarviossa asettamien tavoitteiden toteutumisesta.

Tarkastuslautakunnan johtosäännön 12 §:n mukaan tarkastuslautakunta antaa valtuustolle vähintään kaksi viikkoa ennen tilintarkastuskertomuksen käsittelyä valtuustossa arvionsa valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta edellisenä vuonna.

Liitteet

- 1 Tampereen kaupungin vuoden 2016 arviointikertomus.pdf
- 2 Korjauslista vuoden 2016 tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen
- 3 päivitetty 15.5.2017 Tampereen kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2016.pdf

Kaupunginvaltuusto, 15.05.2017, § 125

Valmistelijat / lisätiedot:
Erja Viitala erjaviit

Päätös

Tarkastuslautakunnan ehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Kaupunginvaltuusto velvoittaa kaupunginhallitusta ja lautakuntia ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta sekä raportoimaan näistä valtuustolle lokakuun 2017 loppuun mennessä.

Liitteet

- 1 Tampereen kaupungin vuoden 2016 arviointikertomus.pdf
 - 2 Korjauslista vuoden 2016 tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen
 - 3 Arviointikertomus 2016, päivitetty 15.5.
-

Sivistys- ja kulttuurilautakunta, 16.08.2017, § 12

Valmistelijat / lisätiedot:
Kuosmanen Taru

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Annetaan lausuntona perusteluosassa oleva selvitys.

Perustelut

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle arvionsa valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Arviointikertomus liitetään tilinpäätökseen tarkastusasiakirjaksi.

Valtuusto käsitteli vuoden 2016 arviointikertomusta 15.5.2017. Valtuusto velvoitti kaupunginhallituksen ja lautakunnat ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta ja raportoimaan näistä valtuustolle. Lautakunnille osoitetut lausuntopyynnöt tulee käsitellä elokuun lautakunnissa, minkä jälkeen lausunnot siirtyvät strategia- ja kehittämissyksikön valmisteltaviksi. Lopullinen yhteenveto lausunnoista käsitellään valtuustossa lokakuussa.

Sivistys- ja kulttuurilautakunnalta pyydetään lausuntoa kaupungin taloudesta, jota tarkastuslautakunta arvioi seuraavasti:

"Tampereen kaupungin menojen ja tulojen tasapainoa ei ole saavutettu. Tilikauden tulos jäi tavoitteesta 5,2 milj. euroa. Tulos oli 21,3 milj. euroa alijäämäinen, kun valtuuston vuositavoite oli 16,1 milj. euroa alijäämäinen. Tilikauden tulokset ovat olleet koko 2010-luvun alijäämäisiä lukuun ottamatta yhtä vuotta. Alijäämäisten tulosten odotetaan jatkuvan, sillä myös vuoden 2017 talousarviossa tulos on lähes 19 milj. alijäämäinen. Tampereen tulos on heikoin verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin.

Kaupunki on investoinut voimakkaasti viime vuosina. Vuositavoite oli, että investointien tulorahoitusprosentti on 33 %. Tämä saavutettiin, luku oli 33,7 %. Tampereen tunnusluku on alhaisin verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin, ja konsernin osalta se on toiseksi heikoin.

Tampereella on suuriin kaupunkeihin verrattuna vähiten lainaa asukasta kohden ja toiseksi vähiten konsernin osalta.

Tampereen kaupungin talous 2010-luvulla on ollut alijäämäinen lukuun ottamatta vuotta 2013. Investointitaso on ollut korkea, mutta investointien tulo-rahoitusprosentti on jäänyt matalaksi. Talousarvion menot on ylitetty vuosittain, vaikka talousarvion laatimisvaiheessa pyritään menojen vähentämiseen. Kaupungin ja konsernin lainamäärä on edelleen vuoden 2016 lopussa maltillinen, mutta se on kasvanut voimakkaasti vuonna 2016.

Kaupunginhallituksen on seurattava talousarvion toteutumista ja reagoitava ylityksiin tilikauden aikana. Kaupunginhallituksen on myös selvitettävä ja esitettävä kaupunginvaltuustolle kaupungin talouden tasapainottamiseen liittyvät ratkaisut.

Tarkennuksia kommentoitaviin kohtiin:

Miten kaupungin talousarvion toteutumista seurataan jatkossa tarkemmin ja miten voidaan estää ylitysten syntymistä tilikauden aikana? Mitkä ovat talouden tasapainottamiseen liittyvät ratkaisut?

Sivistys- ja kulttuurilautakunta antaa seuraavan lausunnon:

"Hyvinvoinnin palvelualueella toiminnan ja talouden toteutumista seurataan systemaattisesti. Talouden toteumatiedot ja tilinpäätösennusteet sekä analyysit käsitellään palvelualueen, -ryhmien ja -yksiköiden johtoryhmissä kuukausittain sekä lautakunnissa kolme kertaa vuodessa. Raportoinnin laatua on parannettu ottamalla käyttöön kuukausittaiset suoriteperusteiset jaksotukset ja kiinnittämällä erityistä huomiota ennusteiden realistisuuteen.

Talouden seurannassa ei ole ollut ongelmia. Sen sijaan talousarvion laadintavaiheessa olisi erityisen tärkeää mitoittaa toiminta ja taloudelliset resurssit realistiselle tasolle. Tasapainottamisesitysten tekemiseen on kiinnitettävä jatkossa enemmän huomioita sekä talousarvion laadintavaiheessa että raportoinnin yhteydessä. Lautakuntien tulisi ottaa vastuu toiminnan sopeuttamista koskevien päätösten tekemisestä.

Talouden tasapainottamiseksi parannetaan tuottavuutta mm. digitalisaatiota hyödyntämällä ja parantamalla työhyvinvointia. Toimintayksiköiden on noudatettava tiukkaa menokuria ja pidättäydyttävä kaupungin nettomenoja lisäävistä esityksistä. Lautakunnan on kriittisesti arvioitava nykyisiä toimintojaan ja tehtävä tarvittavia esityksiä toiminnan sopeuttamiseksi käytettävissä olevaan talousarvioon. Erityistä huomiota on kiinnitettävä henkilöstömenojen vähentämiseen vapautuvia vakansseja ja eläköitymistä hyväksikäyttäen."

Lisäksi sivistys- ja kulttuurilautakunnalta pyydetään lausuntoa varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta, jota tarkastuslautakunta arvioi seuraavasti:

"Valtuuston tilaajalle asettama vuositavoite avoimen varhaiskasvatuspalvelun lisäämisestä ei toteutunut. Sen sijaan

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty päätöksentekojärjestelmässä.

palvelusetelipäivähoitoa lisättiin reilusti yli tavoitteen. Tuotannolle asetetuista tavoitteista mikään ei toteutunut.

Kaikki asetetut vuositavoitteet ovat määrällisiä. Laadullisten tavoitteiden asettamista olisi aiheellista harkita, koska se voisi edesauttaa sekä laadun että vaikuttavuuden mittaamista ja kehittämistä. Myös yksityisille toimijoille tulisi mahdollisuuksien mukaan asettaa laajemmin laatuun ja vaikuttavuuteen liittyviä tavoitteita.

Palvelusetelin käyttö on edullisempaa kuin oma tuotanto. Palvelusetelipäivähoidon määrä on riippuvainen siitä, tuleeko markkinoille yksityisiä toimijoita. Kaupungin tulee mahdollisuuksiensa mukaan huolehtia siitä, että se tarjoaa yksityisille päiväkodeille soveltuvia tontteja tai muita tiloja. Kattavan palveluverkon turvaaminen on tärkeää ja tarkoituksenmukaista, koska varhaiskasvatuksen palvelutarve kasvaa jatkuvasti.

Tampere ei rajannut subjektiivista päivähoito-oikeutta siten kuin laki mahdollistaisi. Päivähoidon ryhmäkokoja ei myöskään kasvatettu varhaiskasvatuslain mahdollistamalla tavalla. Tuloksellisuustarkastelussa se on talouden ja tehokkuuden näkökulmista negatiivista, mutta laadun kannalta positiivista. Päiväkotihoidon tarjoaminen ja siitä tiedottaminen perheille on tärkeää. Esiopetuksen täydentävä toiminta on Aluehallintoviraston huomautuksen mukaan järjestetty tarkoitushakuisella palveluohjauksella pääosin kerhotoimintana. Kaupungin menettely ei ole laadun näkökulmasta tarkoituksenmukaista, vaikka toiminta voidaanakin järjestää kerhomuodossa edullisemmin. Kaupunki aikoo jatkossakin tuottaa palvelua kerhotoimintana.

Yksityisen päivähoidon valvonta oli vuoden 2016 aikana enemmän jälkikäteen reagoivaa kuin ennakoivaa. Julkisuuteen nousi useita tapauksia yksityisen päivähoidon laatuun liittyen. Lain velvoittama valvonnan määrä ei välttämättä riitä takaamaan laadukasta yksityistä palvelutuotantoa. Kaupungin olisi suositeltavaa kehittää valvonnan prosessia ja suhteuttaa valvontaresurssit tarkoituksenmukaiselle tasolle. Toiminnan lähtökohtana tulisi olla ennakoiva valvonta sekä yksityisen päivähoidon kehittäminen ja tukeminen."

Tarkennuksia kommentoitaviin kohtiin:

Miten varhaiskasvatuksen laadun ja vaikuttavuuden arviointia kehitetään (mukaan lukien yksityinen varhaiskasvatus)? Miten varhaiskasvatuksen palveluverkko turvataan jatkossa? Miten yksityisen päivähoidon valvonnan prosessia kehitetään?

Sivistys- ja kulttuurilautakunta antaa seuraavan lausunnon:

"Tampereen kaupunkiseudulla luodaan vuoden loppuun mennessä varhaiskasvatukseen pedagogista toimintaa ja laatua arvioiva järjestelmä osana varhaiskasvatuksen oppivat yhteisöt ja seutukunta -hanketta. Järjestelmä kattaa myös yksityisen päivähoidon.

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty päätöksentekojärjestelmässä.

Varhaiskasvatuksen palvelupäälliköt seuraavat syntyvien lasten määriä, asukasmääriä alueittain sekä laadittuja suunnitteita. Lisäksi seurataan yksiköiden täyttö- ja käyttöastetta. Lukumääriä verrataan yksiköistä vapautuvien paikkojen määrään. Kunnallisen palveluverkon lisäksi palvelutarpeen lisäystä katetaan yksityisellä varhaiskasvatuksen palvelutuotannolla (palveluseteli). Tilakeskuksen kanssa tehdään yhteistyötä alueiden uudisrakentamisen osalta.

Yksityisen päivähoiton valvonnan prosessia kehitetään sisäiseltä tarkastukselta saatujen toimintaohjeiden mukaisesti. Valvontasuunnitelma, vuosille 2017 - 2018, on laadittu ja se on hyväksytty Lasten ja nuorten palvelujen lautakunnassa 24.5.2017. Vuosiraportti tarkastuskäynneistä esitellään Sivistys- ja kulttuurilautakunnassa vuosittain. Valvonnan ja ohjauksen prosessikuvaus laaditaan lokakuun loppuun mennessä. Valvonnan ja ohjauksen seurantataulukko otetaan käyttöön elokuussa. Taulukossa näkyy reaaliaikaisesti palveluntuottajien toiminnan tilanne. Viranomaispäätökset tehdään Selma-järjestelmään. Arkistonmuodostussuunnitelman mukainen dokumentointi toteutetaan syksyn 2017 aikana."

Liitteet

1 Liite sikula 16.8.2017 Arviointikertomus 2016, päivitetty 15.5.

Sosiaali- ja terveyslautakunta, 17.08.2017, § 18

Valmistelijat / lisätiedot:
Kuosmanen Taru

Päätös

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle arvionsa valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Arviointikertomus liitetään tilinpäätökseen tarkastusasiakirjaksi.

Valtuusto käsitteli vuoden 2016 arviointikertomusta 15.5.2017. Valtuusto velvoitti kaupunginhallituksen ja lautakunnat ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta ja raporttoimaan näistä valtuustolle. Lautakunnille osoitetut lausuntopyynnöt tulee käsitellä elokuun lautakunnissa, minkä jälkeen lausunnot siirtyvät strategia- ja kehittämissyksikön valmisteltaviksi. Lopullinen yhteenveto lausunnoista käsitellään valtuustossa lokakuussa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnalta pyydetään lausuntoa kaupungin taloudesta, jota tarkastuslautakunta arvioi seuraavasti:

"Tampereen kaupungin menojen ja tulojen tasapainoa ei ole saavutettu. Tilikauden tulos jäi tavoitteesta 5,2 milj. euroa. Tulos oli 21,3 milj. euroa alijäämäinen, kun valtuuston vuositavoite oli 16,1 milj. euroa alijäämäinen. Tilikauden tulokset ovat olleet koko 2010-

luvun alijäämäisiä lukuun ottamatta yhtä vuotta. Alijäämäisten tulosten odotetaan jatkuvan, sillä myös vuoden 2017 talousarviossa tulos on lähes 19 milj. alijäämäinen. Tampereen tulos on heikoin verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin.

Kaupunki on investoinut voimakkaasti viime vuosina. Vuositavoite oli, että investointien tulorahoitusprosentti on 33 %. Tämä saavutettiin, luku oli 33,7 %. Tampereen tunnusluku on alhaisin verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin, ja konsernin osalta se on toiseksi heikoin.

Tampereella on suuriin kaupunkeihin verrattuna vähiten lainaa asukasta kohden ja toiseksi vähiten konsernin osalta.

Tampereen kaupungin talous 2010-luvulla on ollut alijäämäinen lukuun ottamatta vuotta 2013. Investointitaso on ollut korkea, mutta investointien tulorahoitusprosentti on jäänyt matalaksi. Talousarvion menot on ylitetty vuosittain, vaikka talousarvion laatimisvaiheessa pyritään menojen vähentämiseen. Kaupungin ja konsernin lainamäärä on edelleen vuoden 2016 lopussa maltillinen, mutta se on kasvanut voimakkaasti vuonna 2016.

Kaupunginhallituksen on seurattava talousarvion toteutumista ja reagoitava ylityksiin tilikauden aikana. Kaupunginhallituksen on myös selvitettävä ja esitettävä kaupunginvaltuustolle kaupungin talouden tasapainottamiseen liittyvät ratkaisut.

Tarkennuksia kommentoitaviin kohtiin:

Miten kaupungin talousarvion toteutumista seurataan jatkossa tarkemmin ja miten voidaan estää ylitysten syntymistä tilikauden aikana? Mitkä ovat talouden tasapainottamiseen liittyvät ratkaisut?

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon:

"Hyvinvoinnin palvelualueella toiminnan ja talouden toteutumista seurataan systemaattisesti. Talouden toteumatiedot ja tilinpäätösennusteet sekä analyysit käsitellään palvelualueen, -ryhmien ja -yksiköiden johtoryhmissä kuukausittain sekä lautakunnissa kolme kertaa vuodessa. Raportoinnin laatua on parannettu ottamalla käyttöön kuukausittaiset suoriteperusteiset jaksotukset ja kiinnittämällä erityistä huomiota ennusteiden realistisuuteen.

Hyvinvoinnin palvelualueen talousarviossa on sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta merkittäviä ylitysuhiä, jotka on havaittu raportoinnin yhteydessä jo alkuvuonna. Talouden seurannassa ei ole ollut ongelmia. Sen sijaan talousarvion laadintavaiheessa olisi erityisen tärkeää mitoittaa toiminta ja taloudelliset resurssit realistiselle tasolle. Sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarvion ylitysuhat ovat niin merkittäviä, että tarvittavien sopeuttamistoimenpiteiden tekeminen kesken vuotta on haasteellista. Tasapainottamisesitysten tekemiseen on kiinnitettävä jatkossa enemmän huomioita sekä talousarvion laadintavaiheessa että raportoinnin yhteydessä. Lautakuntien

tulisi ottaa vastuu toiminnan sopeuttamista koskevien päätösten tekemisestä.

Talouden tasapainottamiseksi jatketaan palvelurakenteiden uudistamista mm. ikäihmisten palveluissa, lasten ja nuorten palveluissa sekä perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa. Lähtökohtana rakenteellisissa muutoksissa on painopisteen siirtäminen perustason palveluihin ja ennaltaehkäisyyn. On tärkeää resurssoida peruspalvelut riittävästi, jolloin ei kasvateta vaan vähennetään ongelmia ja kulupaineita ja jolloin talouden tasapainottamiselle pidemmällä aikavälillä on paremmat edellytykset. Tuottavuutta parannetaan mm. digitalisaatiota hyödyntämällä ja parantamalla työhyvinvointia. Toimintayksiköiden on noudatettava tiukkaa menokuria ja pidättäydyttävä kaupungin nettomenoja lisäävistä esityksistä. Lautakunnan on kriittisesti arvioitava nykyisiä toimintojaan ja tehtävä tarvittavia esityksiä toiminnan sopeuttamiseksi käytettävissä olevaan talousarvioon. Erityistä huomiota on kiinnitettävä henkilöstömenojen vähentämiseen vapautuvia vakansseja ja eläköitymistä hyväksikäyttäen."

Sosiaali- ja terveyslautakunnalta pyydetään myös lausuntoa lastensuojelusta, jota tarkastuslautakunta arvioi seuraavasti:

"Valtuustokauden tavoite perhehoidon osuuden lisäämisestä sijaishuollossa on saavutettu. Perhehoidon lisäämistä pitää niin lasten edun kuin kustannusedun vuoksi edelleen tavoitella.

Lastensuojelulain aikarajoja on pystytty noudattamaan vuosia jatkuneen lainvastaisen tilanteen jälkeen. Palvelutarpeen arviointi aloitetaan keskimäärin kahden arkipäivän kuluessa (lain mukaan vähintään seitsemän) ja arviointi valmistuu kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta.

Sosiaalihuoltolain muutokseen on reagoitu asianmukaisesti. Lapsiperheiden sosiaalityön palveluja on tarjolla ehkäisevästi ilman lastensuojelun asiakkuutta. Lapsiperheiden sosiaalipalvelujen organisaatiomuutoksessa kymmenen erillistä yksikköä on sovitettu kolmeen kokonaisuuteen: perhepalvelut, lastensuojelun avopalvelut ja lastensuojelun sijaishuoltopalvelut.

Lastensuojelun kokonaiskustannukset alle 20-vuotiaasta lasta kohden olivat Tampereella vuonna 2015 kuusikkokuntien keskiarvoa korkeammat. Lastensuojelun kustannukset ovat kasvaneet vuosina 2011–2015 vähemmän kuin kuusikkokunnissa keskimäärin. Hyvä suunta näyttää olevan kääntymässä, sillä vuonna 2016 kiireelliset sijoitukset lisääntyivät ja etenkin näihin liittyvät hoitovuorokaudet. Ehkäiseviin palveluihin panostaminen ei vielä näy tai kyseessä on satunnainen ilmiö.

Kaikki lakisääteiset asiakassuunnitelmat eivät ole ajan tasalla. Vuoden 2016 lopussa kirjalliset asiakassuunnitelmat puuttuivat tai niitä ei ole päivitetty 450 asiakkaalta, mikä on viidesosa asiakkaista. Asiakassuunnitelmat tulee saattaa ajan tasalle, sillä asiakkaan

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty päätöksentekojärjestelmässä.

oikeusturvan kannalta on tärkeää, että häntä koskevat suunnitelmat on dokumentoitu.

Sosiaalityöntekijöiden rekrytointivaikeudet ovat edelleen ajankohtaisia. Sijaisten vaihtuvuus on suurta. Vuoden aikana lastensuojelussa ehti olla 40 eri henkilöä sijaisena. Sen lisäksi, että tämä ei ole asiakkaan etu, uuden työntekijän perehdyttäminen vie paljon vakinaisten työntekijöiden työaikaa ja lisää osaltaan työn kuormittavuutta."

Tarkennuksia kommentoitaviin kohtiin:

Miten lakisääteiset asiakassuunnitelmat saadaan ajan tasalle? Miten lastensuojelutyössä työsuhteiden pysyvyyttä voidaan edistää?

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon:

"Lastensuojelun sosiaalityössä aloittaa 1.9.2017 kolme uutta johtavaa sosiaalityöntekijää ja tiimirakennetta muokataan. Muutoksen tavoitteena on saada lisää tukea ja ohjausta sosiaalityöntekijöille lähiesimiehen taholta. Myös dokumentointityön seuranta ja ohjaus lisääntyy. Johtavan sosiaalityöntekijän tulee olla tietoinen vastualueensa keskeneräisistä asiakassuunnitelmista ja yhdessä kollegoiden ja esimiehen kanssa kehittää ja johtaa työtä siten, että dokumentointi on ajantasaista ja laadukasta.

Tampere on mukana Kansa-koulu-hankkeessa, joka on sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpanohanke. Hankkeessa edistetään määrämuotoisen kirjaamisen käyttöönottoa ja kansallisten luokitusten ja asiakirjarakenteiden toimeenpanoa asiakastietojärjestelmiin, niin että ne noudattavat sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain vaatimuksia valtakunnassa yhtenäisesti. Tarjoamalla koulutusta riittävästi lisäämme sosiaalityöntekijöiden dokumentointiosaamista ja samalla edellytämme, että kaikki sosiaalityöntekijät osallistuvat koulutukseen.

Työnantajamaineen tulee olla hyvä sosiaalityöntekijöiden saamiseksi organisaatioon. Ison organisaation työsuhte-edut, työnohjaus, lakimiehen tuki ja mahdollisuus kouluttautua tulee taata. Sitoutumista organisaatioon voisi lisätä kehittämällä esimerkiksi sitoutumisesta palkitsevia bonusjärjestelmiä."

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunnalta pyydetään lausuntoa mielenterveys- ja päihdepalveluista, jota tarkastuslautakunta arvioi seuraavasti:

"Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakasmäärä on kasvanut, kynnys hoitoon hakeutumisesta madaltunut ja palveluihin pääsy helpottunut. Palvelujen painopiste on siirretty avopainotteiseksi kalliimman sairaalahoidon vähentämiseksi. Erikoissairaanhoidon kustannukset eivät ole vähentyneet samassa suhteessa kuin avohoitoa on lisätty. Kaivannon sairaalan sulkeminen ei ole tuonut toivottua säästöä.

Asiakkaista 45 % on alle 30-vuotiaita. Nuorten osuus asiakkaista on huolestuttavan suuri.

Psykiatrien saatavuus on vaikea valtakunnallinen ongelma. Psykiatrien rekrytoimiseksi on tärkeää miettiä entistä tehokkaampia keinoja.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden vaikuttavuus perustuu Käypä hoito -suositusten noudattamiseen hoidossa. Olisi suositeltavaa, että mielenterveys- ja päihdepalvelut kehittäisivät mahdollisuuksien mukaan myös muita mittareita vaikuttavuuden arviointiin. Esimerkiksi sidosryhmäytyvyyden mittaaminen voisi olla menetelmä, jonka avulla saataisiin lisää tietoa toiminnan kehittämiseen ja vaikuttavuuden lisäämiseen."

Tarkennuksia kommentoitaviin kohtiin:

Miten psykiatrien rekrytointia aiotaan tehostaa? Miten mielenterveys- ja päihdepalvelujen vaikuttavuuden arviointia kehitetään?

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon:

"Psykiatripula on valtakunnallinen haaste. Tampereella haasteeseen yritetään vastata olemalla läsnä valtakunnallisissa verkostoissa, mm. lääkäripäivillä, käyttämällä rekrytointilisiä, tarjoamalla miellyttävän työyhteisön, jossa saa muilta kollegoilta tukea sekä tekemällä yhteistyötä oppilaitosten ja lääketieteen kandidaattien kanssa.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen vaikuttavuuden arviointia kehitetään. Huumehoidon hankinta tehtiin vaikuttavuusperusteisesti. Mittareina käytetään asiakkaiden pysymistä hoidossa, hoidossa etenemistä, asiakasmääriä, erikoissairaanhoidon kustannusten kehitystä sekä julkisuuskuva. Palveluntuottajia palkitaan hyvistä tuloksista ja asetetaan sanktioita, jos tavoitteet alittuvat.

Kotiin annettavissa tuetun asumisen palveluissa palveluntuottajilta edellytetään käytettäväksi toimintakyky- tai elämänlaatumittaria. Käytössä on tällä hetkellä kuusi erilaista mittaria, joiden käytettävyyttä arvioidaan palveluntuottajien ja yliopiston kanssa. Tavoitteena on löytää yhtenäiset mittarit, joilla voidaan mitata asiakkaiden kuntoutumista.

Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden kilpailutuksessa käytettiin kuntoutumislupausta.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa on suunnitteilla myös sidosryhmäkysely. Lisäksi on käytössä kokemusasiantuntijoita ja asiakasraati."

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Annetaan lausuntona perusteluosassa oleva selvitys.

Kokouskäsittely

Ulla-Leena Alppi teki seuraavan muutosehdotuksen: lautakunnan antaman lausunnon kolmannen kappaleen kolmanneksi lauseeksi lisätään "On tärkeää resurssoida peruspalvelut riittävästi, jolloin ei kasvateta vaan vähennetään ongelmia ja kulupaineita ja jolloin talouden tasapainottamiselle pidemmällä aikavälillä on paremmat edellytykset."

Jani Moisio kannatti muutosesitystä.

Puheenjohtaja totesi näin muutetun päätösehdotuksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Perustelut

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle arvionsa valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Arviointikertomus liitetään tilinpäätökseen tarkastusasiakirjaksi.

Valtuusto käsitteli vuoden 2016 arviointikertomusta 15.5.2017. Valtuusto velvoitti kaupunginhallituksen ja lautakunnat ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta ja raportoimaan näistä valtuustolle. Lautakunnille osoitetut lausuntopyyntö tulee käsitellä elokuun lautakunnissa, minkä jälkeen lausunnot siirtyvät strategia- ja kehittämissyksikön valmisteltaviksi. Lopullinen yhteenveto lausunnoista käsitellään valtuustossa lokakuussa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnalta pyydetään lausuntoa kaupungin taloudesta, jota tarkastuslautakunta arvioi seuraavasti:

"Tampereen kaupungin menojen ja tulojen tasapainoa ei ole saavutettu. Tilikauden tulos jäi tavoitteesta 5,2 milj. euroa. Tulos oli 21,3 milj. euroa alijäämäinen, kun valtuuston vuositavoite oli 16,1 milj. euroa alijäämäinen. Tilikauden tulokset ovat olleet koko 2010-luvun alijäämäisiä lukuun ottamatta yhtä vuotta. Alijäämäisten tulosten odotetaan jatkuvan, sillä myös vuoden 2017 talousarviossa tulos on lähes 19 milj. alijäämäinen. Tampereen tulos on heikoin verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin.

Kaupunki on investoinut voimakkaasti viime vuosina. Vuositavoite oli, että investointien tulorahoitusprosentti on 33 %. Tämä saavutettiin, luku oli 33,7 %. Tampereen tunnusluku on alhaisin verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin, ja konsernin osalta se on toiseksi heikoin.

Tampereella on suuriin kaupunkeihin verrattuna vähiten lainaa asukasta kohden ja toiseksi vähiten konsernin osalta.

Tampereen kaupungin talous 2010-luvulla on ollut alijäämäinen lukuun ottamatta vuotta 2013. Investointitaso on ollut korkea, mutta investointien tulorahoitusprosentti on jäänyt matalaksi. Talousarvion menot on ylitetty vuosittain, vaikka talousarvion laatimisvaiheessa pyritään menojen vähentämiseen. Kaupungin ja

konsernin lainamäärä on edelleen vuoden 2016 lopussa maltillinen, mutta se on kasvanut voimakkaasti vuonna 2016.

Kaupunginhallituksen on seurattava talousarvion toteutumista ja reagoitava ylityksiin tilikauden aikana. Kaupunginhallituksen on myös selvitettävä ja esitettävä kaupunginvaltuustolle kaupungin talouden tasapainottamiseen liittyvät ratkaisut."

Tarkennuksia kommentoitaviin kohtiin:

Miten kaupungin talousarvion toteutumista seurataan jatkossa tarkemmin ja miten voidaan estää ylitysten syntymistä tilikauden aikana? Mitkä ovat talouden tasapainottamiseen liittyvät ratkaisut?

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon:

"Hyvinvoinnin palvelualueella toiminnan ja talouden toteutumista seurataan systemaattisesti. Talouden toteumatiedot ja tilinpäätösennusteet sekä analyysit käsitellään palvelualueen, -ryhmien ja -yksiköiden johtoryhmissä kuukausittain sekä lautakunnissa kolme kertaa vuodessa. Raportoinnin laatua on parannettu ottamalla käyttöön kuukausittaiset suoriteperusteiset jaksotukset ja kiinnittämällä erityistä huomiota ennusteiden realistisuuteen.

Hyvinvoinnin palvelualueen talousarviossa on sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta merkittäviä ylitysuhrkia, jotka on havaittu raportoinnin yhteydessä jo alkuvuonna. Talouden seurannassa ei ole ollut ongelmia. Sen sijaan talousarvion laadintavaiheessa olisi erityisen tärkeää mitoittaa toiminta ja taloudelliset resurssit realistiselle tasolle. Sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarvion ylitysuhrat ovat niin merkittäviä, että tarvittavien sopeuttamistoimenpiteiden tekeminen kesken vuotta on haasteellista. Tasapainottamisesitysten tekemiseen on kiinnitettävä jatkossa enemmän huomioita sekä talousarvion laadintavaiheessa että raportoinnin yhteydessä. Lautakuntien tulisi ottaa vastuu toiminnan sopeuttamista koskevien päätösten tekemisestä.

Talouden tasapainottamiseksi jatketaan palvelurakenteiden uudistamista mm. ikäihmisten palveluissa, lasten ja nuorten palveluissa sekä perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa. Lähtökohtana rakenteellisissa muutoksissa on painopisteen siirtäminen perustason palveluihin ja ennaltaehkäisyyn. Tuottavuutta parannetaan mm. digitalisaatiota hyödyntämällä ja parantamalla työhyvinvointia. Toimintayksiköiden on noudatettava tiukkaa menokuria ja pidättäydyttävä kaupungin nettomenoja lisäävistä esityksistä. Lautakunnan on kriittisesti arvioitava nykyisiä toimintojaan ja tehtävä tarvittavia esityksiä toiminnan sopeuttamiseksi käytettävissä olevaan talousarvioon. Erityistä huomiota on kiinnitettävä henkilöstömenojen vähentämiseen vapautuvia vakansseja ja eläköitymistä hyväksikäyttäen."

Sosiaali- ja terveyslautakunnalta pyydetään myös lausuntoa lastensuojelusta, jota tarkastuslautakunta arvioi seuraavasti:

"Valtuustokauden tavoite perhehoidon osuuden lisäämisestä sijaishuollossa on saavutettu. Perhehoidon lisäämistä pitää niin lasten edun kuin kustannusedun vuoksi edelleen tavoitella.

Lastensuojelulain aikarajoja on pystytty noudattamaan vuosia jatkuneen lainvastaisen tilanteen jälkeen. Palvelutarpeen arviointi aloitetaan keskimäärin kahden arkipäivän kuluessa (lain mukaan vähintään seitsemän) ja arviointi valmistuu kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta.

Sosiaalihuoltolain muutokseen on reagoitu asianmukaisesti. Lapsiperheiden sosiaalityön palveluja on tarjolla ehkäisevästi ilman lastensuojelun asiakkuutta. Lapsiperheiden sosiaalipalvelujen organisaatiomuutoksessa kymmenen erillistä yksikköä on sovitettu kolmeen kokonaisuuteen: perhepalvelut, lastensuojelun avopalvelut ja lastensuojelun sijaishuoltopalvelut.

Lastensuojelun kokonaiskustannukset alle 20-vuotiasta lasta kohden olivat Tampereella vuonna 2015 kuusikkokuntien keskiarvoa korkeammat. Lastensuojelun kustannukset ovat kasvaneet vuosina 2011–2015 vähemmän kuin kuusikkokunnissa keskimäärin. Hyvä suunta näyttää olevan kääntymässä, sillä vuonna 2016 kiireelliset sijoitukset lisääntyivät ja etenkin näihin liittyvät hoitovuorokaudet. Ehkäiseviin palveluihin panostaminen ei vielä näy tai kyseessä on satunnainen ilmiö.

Kaikki lakisääteiset asiakassuunnitelmat eivät ole ajan tasalla. Vuoden 2016 lopussa kirjalliset asiakassuunnitelmat puuttuivat tai niitä ei ole päivitetty 450 asiakkaalta, mikä on viidesosa asiakkaista. Asiakassuunnitelmat tulee saattaa ajan tasalle, sillä asiakkaan oikeusturvan kannalta on tärkeää, että häntä koskevat suunnitelmat on dokumentoitu.

Sosiaalityöntekijöiden rekrytointivaikeudet ovat edelleen ajankohtaisia. Sijaisten vaihtuvuus on suurta. Vuoden aikana lastensuojelussa ehti olla 40 eri henkilöä sijaisena. Sen lisäksi, että tämä ei ole asiakkaan etu, uuden työntekijän perehdyttäminen vie paljon vakinaisten työntekijöiden työaika ja lisää osaltaan työn kuormittavuutta."

*Tarkennuksia kommentoitaviin kohtiin:
Miten lakisääteiset asiakassuunnitelmat saadaan ajan tasalle? Miten lastensuojelutyössä työsuhteiden pysyvyyttä voidaan edistää?*

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon:

"Lastensuojelun sosiaalityössä aloittaa 1.9.2017 kolme uutta johtavaa sosiaalityöntekijää ja tiimirakennetta muokataan. Muutoksen tavoitteena on saada lisää tukea ja ohjausta sosiaalityöntekijöille lähiesimiehen taholta. Myös dokumentointityön seuranta ja ohjaus lisääntyy. Johtavan sosiaalityöntekijän tulee olla tietoinen vastualueensa

keskeneneräisistä asiakassuunnitelmista ja yhdessä kollegoiden ja esimiehen kanssa kehittää ja johtaa työtä siten, että dokumentointi on ajantasaista ja laadukasta.

Tampere on mukana Kansa-koulu-hankkeessa, joka on sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpanohanke. Hankkeessa edistetään määrämuotoisen kirjaamisen käyttöönottoa ja kansallisten luokitusten ja asiakirjarakenteiden toimeenpanoa asiakastietojärjestelmiin, niin että ne noudattavat sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain vaatimuksia valtakunnassa yhtenäisesti. Tarjoamalla koulutusta riittävästi lisäämme sosiaalityöntekijöiden dokumentointiosaamista ja samalla edellytämme, että kaikki sosiaalityöntekijät osallistuvat koulutukseen.

Työnantajamaineen tulee olla hyvä sosiaalityöntekijöiden saamiseksi organisaatioon. Ison organisaation työsuhte-edut, työnohjaus, lakimiehen tuki ja mahdollisuus kouluttautua tulee taata. Sitoutumista organisaatioon voisi lisätä kehittämällä esimerkiksi sitoutumisesta palkitsevia bonusjärjestelmiä."

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunnalta pyydetään lausuntoa mielenterveys- ja päihdepalveluista, jota tarkastuslautakunta arvioi seuraavasti:

"Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakasmäärä on kasvanut, kynnys hoitoon hakeutumisesta madaltunut ja palveluihin pääsy helpottunut. Palvelujen painopiste on siirretty avopainotteiseksi kalliimman sairaalahoidon vähentämiseksi. Erikoissairaanhoidon kustannukset eivät ole vähentyneet samassa suhteessa kuin avohoitoa on lisätty. Kaivannon sairaalan sulkeminen ei ole tuonut toivottua säästöä.

Asiakkaista 45 % on alle 30-vuotiaita. Nuorten osuus asiakkaista on huolestuttavan suuri.

Psykiatrien saatavuus on vaikea valtakunnallinen ongelma. Psykiatrien rekrytoimiseksi on tärkeää miettiä entistä tehokkaampia keinoja.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden vaikuttavuus perustuu Käypä hoito -suositusten noudattamiseen hoidossa. Olisi suositeltavaa, että mielenterveys- ja päihdepalvelut kehittäisivät mahdollisuuksien mukaan myös muita mittareita vaikuttavuuden arviointiin. Esimerkiksi sidosryhmyytyvyyden mittaaminen voisi olla menetelmä, jonka avulla saataisiin lisää tietoa toiminnan kehittämiseen ja vaikuttavuuden lisäämiseen."

Tarkennuksia kommentoitaviin kohtiin:

Miten psykiatrien rekrytointia aiotaan tehostaa? Miten mielenterveys- ja päihdepalvelujen vaikuttavuuden arviointia kehitetään?

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon:

"Psykiatripula on valtakunnallinen haaste. Tampereella haasteeseen yritetään vastata olemalla läsnä valtakunnallisissa verkostoissa, mm. lääkäripäivillä, käyttämällä rekrytointilisiä, tarjoamalla miellyttävän työyhteisön, jossa saa muilta kollegoilta tukea sekä tekemällä yhteistyötä oppilaitosten ja lääketieteen kandidaattien kanssa.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen vaikuttavuuden arviointia kehitetään. Huumehoidon hankinta tehtiin vaikuttavuusperusteisesti. Mittareina käytetään asiakkaiden pysymistä hoidossa, hoidossa etenemistä, asiakasmääriä, erikoissairaanhoidon kustannusten kehitystä sekä julkisuuskuva. Palveluntuottajia palkitaan hyvistä tuloksista ja asetetaan sanktioita, jos tavoitteet alittuvat.

Kotiin annettavissa tuetun asumisen palveluissa palveluntuottajilta edellytetään käytettäväksi toimintakyky- tai elämänlaatumittaria. Käytössä on tällä hetkellä kuusi erilaista mittaria, joiden käytettävyyttä arvioidaan palveluntuottajien ja yliopiston kanssa. Tavoitteena on löytää yhtenäiset mittarit, joilla voidaan mitata asiakkaiden kuntoutumista.

Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden kilpailutuksessa käytettiin kuntoutumislupausta.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa on suunnitteilla myös sidosryhmäkysely. Lisäksi on käytössä kokemusasiantuntijoita ja asiakasraati."

Liitteet

1 Liite sotela 17.8.2017 Arviointikertomus 2016, päivitetty 15.5.

Yhdyskuntalautakunta, 29.08.2017, § 232

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Annetaan lausuntona perusteluosassa oleva selvitys.

Perustelut

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle arvionsa valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Arviointikertomus liitetään tilinpäätökseen tarkastusasiakirjaksi.

Valtuusto käsitteli vuoden 2016 arviointikertomusta 15.5.2017. Valtuusto velvoitti kaupunginhallituksen ja lautakunnat ryhtymään

toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta ja raporttoimaan näistä valtuustolle. Lautakunnille osoitetut lausuntopyynnöt tulee käsitellä elokuun lautakunnissa, minkä jälkeen lausunnot siirtyvät talous- ja strategiaryhmän valmisteltaviksi. Lopullinen yhteenveto lausunnoista käsitellään valtuustossa lokakuussa.

Yhdyskuntalautakunnalta pyydetään lausuntoa kaupungin taloudesta, jota tarkastuslautakunta arvioi seuraavasti:

"Tampereen kaupungin menojen ja tulojen tasapainoa ei ole saavutettu. Tilikauden tulos jäi tavoitteesta 5,2 milj. euroa. Tulos oli 21,3 milj. euroa alijäämäinen, kun valtuuston vuositavoite oli 16,1 milj. euroa alijäämäinen. Tilikauden tulokset ovat olleet koko 2010-luvun alijäämäisiä lukuun ottamatta yhtä vuotta. Alijäämäisten tulosten odotetaan jatkuvan, sillä myös vuoden 2017 talousarviossa tulos on lähes 19 milj. alijäämäinen. Tampereen tulos on heikoin verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin.

Kaupunki on investoinut voimakkaasti viime vuosina. Vuositavoite oli, että investointien tulorahoitusprosentti on 33 %. Tämä saavutettiin, luku oli 33,7 %. Tampereen tunnusluku on alhaisin verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin, ja konsernin osalta se on toiseksi heikoin.

Tampereella on suuriin kaupunkeihin verrattuna vähiten lainaa asukasta kohden ja toiseksi vähiten konsernin osalta.

Tampereen kaupungin talous 2010-luvulla on ollut alijäämäinen lukuun ottamatta vuotta 2013. Investointitaso on ollut korkea, mutta investointien tulorahoitusprosentti on jäänyt matalaksi. Talousarvion menot on ylitetty vuosittain, vaikka talousarvion laatimisvaiheessa pyritään menojen vähentämiseen. Kaupungin ja konsernin lainamäärä on edelleen vuoden 2016 lopussa maltillinen, mutta se on kasvanut voimakkaasti vuonna 2016.

Kaupunginhallituksen on seurattava talousarvion toteutumista ja reagoitava yli-tyksiin tilikauden aikana. Kaupunginhallituksen on myös selvitettävä ja esitettävä kaupunginvaltuustolle kaupungin talouden tasapainottamiseen liittyvät ratkaisut."

Tarkennuksia kommentoitaviin kohtiin:

Miten kaupungin talousarvion toteutumista seurataan jatkossa tarkemmin ja miten voidaan estää ylitysten syntymistä tilikauden aikana? Mitkä ovat talouden tasapainottamiseen liittyvät ratkaisut?

Yhdyskuntalautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön palvelualueella toiminnan ja talouden toteutumista seurataan systemaattisesti. Talouden toteumatiedot ja tilinpäätösennusteet sekä analyysit käsitellään palvelualueen, -ryhmien ja -yksiköiden johtoryhmissä kuukausittain sekä lautakunnissa kolme kertaa vuodessa. Raportoinnin laatua on

parannettu ottamalla käyttöön kuukausittaiset suoriteperusteiset jaksotukset ja kiinnittämällä erityistä huomiota ennusteiden realistisuuteen.

Talouden seurannassa ei ole ollut ongelmia. Kaupunkiympäristön palvelualueen ytimen muodostavassa kaupunkiympäristön kehittämisen ydinprosessissa tilikauden 2016 toimintakate toteutui 6,8 milj. € talousarviota parempana toimintatuottojen suotuisan kehityksen myötä. Kaupungin kasvusta ja käynnissä olevista suurista hankkeista aiheutuu kuitenkin kasvupaineita myös palvelualueen menoihin. Jotta ylitysuhilta jatkossakin säästytään, talousarvion laadintavaiheessa olisi erityisen tärkeää mitoittaa toiminta ja taloudelliset resurssit realistiselle tasolle. Toiminnan sopeutusesitysten tekemiseen on kiinnitettävä jatkossa enemmän huomioita sekä talousarvion laadintavaiheessa että raportoinnin yhteydessä. Lautakuntien tulisi ottaa vastuu toiminnan sopeuttamista koskevien päätösten tekemisestä.

Talouden tasapainoa hallitaan erityisesti siirtymällä digitaalisiin prosesseihin maankäytössä ja kehittämällä toimintaa muun muassa lean-ajattelua hyödyntäen. Työhyvinvointiin ja henkilöstön osaamisen vahvistamiseen kiinnitetään huomiota osana toiminnan digitalisoitumista. Prosessien uudistaminen tuottaa toiminnallisia säästöjä ja mahdollistaa henkilöstömenojen vähentämisen vapautuvia vakansseja ja eläköitymistä hyväksikäyttäen.

Liitteet

1 Liite yla 29.8.2017 Arviointikertomus 2016, päivitetty 15.5.pdf

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 30.08.2017, § 22

Valmistelijat / lisätiedot:
Rantanen Teppo T

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Teppo Rantanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Arviointikertomukseen annettava lausunto hyväksytään.

Perustelut

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle arvionsa valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Arviointikertomus liitetään tilinpäätökseen tarkastusasiakirjaksi.

Valtuusto käsitteli vuoden 2016 arviointikertomusta 15.5.2017. Valtuusto velvoitti kaupunginhallituksen ja lautakunnat ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta

ja raportoimaan näistä valtuustolle. Lautakunnille osoitetut lausuntopyynnöt tulee käsitellä elokuun lautakunnissa, minkä jälkeen lausunnot siirtyvät talous- ja strategiaryhmän valmisteltaviksi. Lopullinen yhteenveto lausunnoista käsitellään valtuustossa lokakuussa.

Elinvoima- ja osaamislautakunnalta pyydetään lausuntoa työllisyyspalveluista, joita tarkastuslautakunta arvioi seuraavasti:

"Kaupunki ei ole saavuttanut strategiatavoitettaan pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyden vähentymisestä. Työllisyystilanne parani jonkin verran vuonna 2016, mutta pitkäaikaistyöttömyys paheni entisestään. Nuorisotyöttömyys kääntyi vuoden 2016 lopussa lievään laskuun. Työllisyystilanne jatkuu vaikeana edelleen.

Työllistämistoiminnalle asetetuista tavoitteista osa on sellaisia, jotka ovat riippuvaisia muista kuin kaupungin omista tekijöistä. Työllisyyteen vaikuttavat myös TE-keskus, yksityinen sektori ja taloussuhdanteet. Lisäksi suuri osa tavoitteista on sidonnaisia asiakkaiden lukumääriin. Asiakasmäärien mittaamista tärkeämpää on palveluiden vaikuttavuuden lisääminen ja pitkän aikavälin todellisten työllistämisaikutusten seuranta. Tarkastuslautakunta esittää harkittavaksi tällaisten mittareiden käyttöä toiminnan vaikuttavuuden mittaamiseksi.

Kaupunki on kahtena edellisenä vuotena pienentänyt ja vuosittain säästänyt työllistämistoimiin osoitetusta määrärahasta samalla kun työttömyysaste on kasvanut, työttömyyden laatu vaikeutunut ja työmarkkinatuen kuntaosuus noussut. Säästöt johtuivat valtion palkkatukipäätösten myöntämislinjausten kiristymisestä. Työllisyysmäärärahojen tehokasta käyttöä on tärkeää harkita kesken vuoden uudelleen sellaisessa tilanteessa, jossa työllistämistoimet ovat kiinni myös toisen osapuolen määrärahoista.

Työllisyyttä edistävien toimien kokonaisuus on monitoimijajärjestelmä, jota mikään yksittäinen taho ei johda. Työllisyydenhoidon prosessia ei ole kuvattu ja palveluita on hankala erottaa toisistaan. Järjestelmää tulisi kauttaaltaan selkeyttää ja palveluista tiedottamista tehostaa. Selkeyttämisen tulisi johtaa myös siihen, että elinkeinoelämä voisi paremmin hyödyntää työllistämispalvelujen asiakkaita. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan toimintojen selkeyttämistä tulisi harkita siten, että kokonaisuutta johtaa yksi strateginen toimija, jolloin myös työllisyydenhoidon tytäryhteisöjen palvelujen käyttöä ja asemaa tulisi pohtia.

Elinvoima- ja osaamislautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Tampereen kaupungin työllisyyspalveluja kehitetään työvoima- ja yrityspalvelujen alueellisen kokeilun (työllisyyskokeilu) puitteissa. Kokeilusta on säädetty lailla (505/2017) ja se toteutetaan ajalla 1.8.2017 - 31.12.2018.

Työllisyyskokeilun tavoitteena on palvelujen asiakaslähtöisyys ja parempi vaikuttavuus sekä säästöt julkiselle taloudelle

työttömyydestä aiheutuviin kustannuksiin, ml. Tampereen kaupungin työmarkkinatuen maksuosuuteen.

Työllisyyspalveluissa käytettävät mittarit uudistetaan edellä mainitun pohjalta. Huomioon otetaan myös valtakunnallisesti seurattavat mittarit. Tavoitteet määritellään kokeilun kohderyhmän mukaisiksi ja niin, että niiden toteutumiseen pystytään vaikuttamaan kaupungin omilla toimilla. Työllisyyspalvelujen mittarit jakautuvat kolmelle tasolle: strateginen taso, prosesseja koskeva toiminnallinen taso ja yksilöä koskeva taso. Yksilötasolla tapahtuvan muutoksen tunnistamiseksi otetaan kaikissa tiimeissä käyttöön asiakastyössä käytettävä sähköinen palvelutarvearviotyökalu, joka tarjoaa kuvastusta palvelutarjoomasta asiakkaan tarpeeseen vastaavia palveluja. Palvelutarjonta selkiytetään ja viestintää palveluista lisätään asiakkaille eri viestintäkanavissa. Kokeilun aikana työttömyyttä koskevia tietoja pystytään analysoimaan aiempaa paremmin, koska käytössä on valtion TE-palvelujen URA-tietojärjestelmä.

Työllisyyskokeilu selkiyttää työllisyyspalvelujen kokonaisuutta keskittämällä muuta kuin ansiosidonnaista työttömyysturvaa saavien työttömien työnhakijoiden palvelut kaupungin hoidettavaksi. Tampereen kaupunki vastaa myös osasta lakisääteisiä työvoima- ja yrityspalveluja kokeilulaissa määritellylle asiakasryhmälle. Kokeilun asiakasryhmään kuulumattomien työnhakijoiden lakisääteisistä TE-palveluista vastaa Pirkanmaan TE-toimisto. Työllisyyskokeilun ja TE-toimiston välillä on edelleen myös yhteistyössä hoidettavia asioita.

Kuntasektorin tavoitteena on osoittaa työllisyyskokeiluilla hyödyt palvelujen yksiin käsiin keskittamisestä sekä suurien kaupunkien kyky vastata näistä palveluista. Kokeiluilla halutaan vaikuttaa maakuntauudistuksen myötä käyttöön otettaviin palveluihin ja palvelujen järjestämis- ja tuottamistapoihin sekä määritellä tulevaisuuden kunnan rooli työllisyyden edistämisessä.

Työllisyyskokeilun sateenvarjon alla kehitetään kaupungin työllisyydenhoidon kokonaisuutta ja siinä tarkastellaan myös tytäryhteisöjen roolia sekä otetaan huomioon palveluntuottajat ja yhteistyökumppanit. Sarkan ja Sykkeen toimintaa suunnataan tukemaan työllisyyskokeilun tavoitteita. Elinvoima- ja osaamislautakunnan alaisen toiminnan osalta yhdistetään toimintaa ammatillisen koulutuksen, yrityspalvelujen ja työllisyyspalvelujen kesken asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti. Hyvinvointipalvelujen kanssa määritellään yhteistyörajapinnat ja asiakasvastuut valmistautuen samalla maakuntauudistukseen.

Työllisyyspalvelujen läpinäkyvyyttä ja selkeyttä asiakkaille lisätään. Digitaalisten palvelujen käyttöönotolla ja henkilökohtaisen palvelun lisäämisellä tuetaan työnhakijoiden työllistymistä ja omaa aktiivisuutta. Palveluja kehitetään yhdessä asiakkaiden kanssa.

Lautakunnan lausuntoa pyydetään myös kaupungin taloudesta, jota tarkastuslautakunta arvioi seuraavasti:

"Tampereen kaupungin menojen ja tulojen tasapainoa ei ole saavutettu. Tilikauden tulos jäi tavoitteesta 5,2 milj. euroa. Tulos oli 21,3 milj. euroa alijäämäinen, kun valtuuston vuositavoite oli 16,1 milj. euroa alijäämäinen. Tilikauden tulokset ovat olleet koko 2010-luvun alijäämäisiä lukuun ottamatta yhtä vuotta. Alijäämäisten tulosten odotetaan jatkuvan, sillä myös vuoden 2017 talousarviossa tulos on lähes 19 milj. alijäämäinen. Tampereen tulos on heikoin verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin.

Kaupunki on investoinut voimakkaasti viime vuosina. Vuositavoite oli, että investointien tulorahoitusprosentti on 33 %. Tämä saavutettiin, luku oli 33,7 %. Tampereen tunnusluku on alhaisin verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin, ja konsernin osalta se on toiseksi heikoin.

Tampereella on suuriin kaupunkeihin verrattuna vähiten lainaa asukasta kohden ja toiseksi vähiten konsernin osalta.

Tampereen kaupungin talous 2010-luvulla on ollut alijäämäinen lukuun ottamatta vuotta 2013. Investointitaso on ollut korkea, mutta investointien tulorahoitusprosentti on jäänyt matalaksi. Talousarvion menot on ylitetty vuosittain, vaikka talousarvion laatimisvaiheessa pyritään menojen vähentämiseen. Kaupungin ja konsernin lainamäärä on edelleen vuoden 2016 lopussa maltillinen, mutta se on kasvanut voimakkaasti vuonna 2016.

Kaupunginhallituksen on seurattava talousarvion toteutumista ja reagoitava ylityksiin tilikauden aikana. Kaupunginhallituksen on myös selvitettävä ja esitettävä kaupunginvaltuustolle kaupungin talouden tasapainottamiseen liittyvät ratkaisut."

Elinvoima- ja osaamislautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueella toiminnan ja talouden toteutumista seurataan systemaattisesti. Talouden toteumatiedot ja tilinpäätösennusteet sekä analyysit käsitellään palvelualueen, -ryhmien ja -yksiköiden johtoryhmissä pääsääntöisesti kuukausittain sekä lautakunnissa kolme kertaa vuodessa. Raportoinnin laatua on parannettu ottamalla käyttöön kuukausittaiset suoriteperusteiset jaksotukset ja kiinnittämällä huomiota ennusteiden realistisuuteen. Elinvoiman ja kilpailukyvyn johtoryhmä on antanut palveluryhmille ohjeeksi edelleen parantaa kirjanpidon suoriteperusteisuutta ja ennusteiden realistisuutta.

Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen vuoden 2017 talousarviossa on tiettyjä ylitysuhrkia, jotka on havaittu raportoinnin yhteydessä jo alkuvuonna. Talouden seurannassa ei ole ollut ongelmia. Talousarvion ylitysuhrkat kohdistuvat pääosin ammatillisen koulutuksen palveluryhmään ja johtuvat pääosin ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksen leikkauksista. Päivitetty toisen asteen koulutuksen kilpailukyky suunnitelma käsitellään elinvoima- ja osaamislautakunnassa vuoden 2017

aikana. Kilpailukyky-suunnitelmaan sisällytetään toimenpide-esitykset ammatillisen koulutuksen menojen sopeuttamiseksi. Toimenpide-esitysten tekemiseen on kiinnitettävä jatkossa enemmän huomioita sekä talousarvion laadintavaiheessa että raportoinnin yhteydessä.

Talouden tasapainottamiseksi uudistetaan johtamista ja palvelurakenteita erityisesti työllisyydenhoidon ja ammatillisen koulutuksen palveluissa. Työllisyydenhoidon osalta uudistukset toteutetaan työllisyydenhoidon kuntakokeilun kautta. Tuottavuutta parannetaan mm. digitalisaatiota hyödyntämällä ja parantamalla työhyvinvointia. Maa- ja tilaomaisuuden hallintaa kehitetään, tavoitteena mm. maa- ja tilaomaisuuden tulontuottamiskyvyn parantaminen.

Lautakunta arvioi kriittisesti nykyisiä toimintojaan ja tekee tarvittavia esityksiä toiminnan sopeuttamiseksi käytettävissä olevaan talousarvioon. Erityistä huomiota kiinnitetään henkilöstömenojen vähentämiseen vapautuvia vakansseja ja eläköitymistä hyödyntäen.

Liitteet

1 Liite Elosa 30.8.2017, Arviointikertomus 2016, päivitetty 15.5.

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, § 571, 02.10.2017
Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 35, 13.09.2017

§ 571

Tampereen kaupungin/Tredun liittyminen jäseneksi Fespa Finland ry:een

TRE:6191/00.03.01/2017

Kaupunginhallitus, 02.10.2017, § 571

Valmistelija / lisätiedot:
Rantanen Teppo T

Valmistelijan yhteystiedot

Vs. koulutusalaohjaaja Vesa Kalliomäki, puh. 040 800 4627,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Asia poistettiin esityslistalta.

Kokouskäsittely

Aleksi Jäntti saapui kokoukseen.

Asian esittelijä Juha Yli-Rajala peruutti esityksensä. Asia poistettiin esityslistalta.

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 13.09.2017, § 35

Valmistelijat / lisätiedot:
Koskinen Helena

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Teppo Rantanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi, että Tampereen kaupunki/Tampereen seudun ammattiopisto liittyy Fespa Finland ry:n jäseneksi.

Perustelut

Fespa Finland ry on graafisen toimialan yritysten liitto, jonka päämääränä on kehittää ja yhdistää alan yrityksiä. Yhdistys edistää seri-, erikois- ja digipainoalan kehitystä jakamalla alan tietoutta jäsenistön ja asiakaskunnan keskuuteen sekä edistää yhteistyötä muiden kansallisten ja kansainvälisten graafisen alan

toimijoiden kanssa alan teollisuuden edistämiseksi tiedotus-, koulutus- ja toimikuntatyöskentelyin.

Painetun sanan asema joukkoviestintämarkkinoilla on vahva. Sen osuus joukkoviestinnästä on edelleen noin 70 prosenttia. Tulevaisuudessa viestinnän sisältö ja tarjonta asiakkaille on yhä monikanavaisempaa ja sitä tehdään monille erilaisille päätelaitteille. Kuluttajat kuitenkin kokevat, että kirjojen, sanomalehtien ja aikakauslehtien lukeminen on edelleen mielekkäämpää painettuna kuin sähköisenä.

Painotekniikan alan koulutus käsittää sekä digitaalista että painettua viestintää ja perinteisiä painomenetelmiä. Painotekniikan alan koulutus on tulevaisuudessa edelleen merkittävässä roolissa digitaalisuuden lisääntyessä eri yhteiskunnan osa-alueilla. Koulutuksessa tullaan painottamaan yhä enemmän uusimpia digitaalisia painamistekniikoita. Digitalisuuden lisääntyminen painotekniikan koulutuksessa onkin avainasemassa digitaalisen viestinnän yleistyessä. Tredussa annetaan graafisen alan koulutusta valtakunnallisesti. Media-alan perustutkinto-opiskelijoita on Tredussa n. 250. Painoviestinnän perustutkinto ja audiovisuaalisen viestinnän perustutkinto yhdistyivät omaksi tutkintoalaksi 1.8.2017 alkaen. Lisäksi Tredun ammattitutkintokoulutuksessa voi valmistua jälkikäsitteilykoneenhoitajaksi tai painajaksi. Graafisen teollisuuden alan mukaan graafisen alan koulutusta annetaan tällä hetkellä Suomessa seitsemässä kunnallisessa oppilaitoksessa.

Ammattialueiden tehtävät tulevat tulevaisuudessa lähentymään toisiaan ja koko graafisen alan ammattilaiset ovat moniosaajia. Tuotteiden julkaisemisen toiminnot, sisällön tuotanto ja ulkoasun valmistus kytkeytyvät toisiinsa. Vuonna 2017 koko graafinen teollisuus työllistää painamisessa ja siihen liittyvissä toiminnoissa noin 7 000 ammattilaista.

Fespa Finland ry:een kuuluu kaksi ammatillista oppilaitosta, Jyväskylän ammattiopisto ja Stadin ammattiopisto. Yhdistyksen puheenjohtaja Juha Heljakka on kutsunut myös Tampereen seudun ammattiopisto Tredun mukaan yhdistyksen toimintaan ja olemaan mukana vaikuttamassa koko graafisen alan tulevaisuuden ammattiosaamisen kehittämiseen. Fespa Finland ry:n jäsenenä on mahdollista verkostoitua alan toimijoiden kanssa ja lisätä valtakunnallista koulutusyhteistyötä edellä mainituilla toimialoilla.

Yhdistyksen jäsenmaksu on 980 euroa/vuosi. Mikäli valtuusto hyväksyy Tampereen kaupungin/Tredun liittymisen yhdistykseen, kustannukset kohdistuvat Tredun Painoviestinnän kustannuspaikalle nro 134751.

§ 572

Hiedanrannan maankäytön rakennesuunnitelman hyväksyminen ja jatkosuunnittelun ohjaus

TRE:6977/10.00.02/2017

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko, Rantanen Teppo T

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Mikko Nurminen, puh. 040 801 2665 ja johtaja Teppo Rantanen, puh. 0400 235 442, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Hiedanrannan rakennesuunnitelma alueen jatkosuunnittelun lähtökohdaksi hyväksytään.

Kokouskäsittely

Anna-Kaisa Ikonen saapui kokoukseen.

Asian käsittelyn kuluessa Atanas Aleksovski ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Ilkka Sasi kannatti Aleksovskin pöydällepanoehdotusta.

Kaupunginhallitus päätti jättää asian yksimielisesti pöydälle.

Teppo Rantanen poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Perustelut

Hiedanrannan kehitysohjelman tavoitteena on uuden Hiedanrannan kaupunginosan rakentaminen 20 000 - 25 000 asukkaalle ja 10 000 työpaikalle, aktiivisen toiminnan tuominen Lielahden vanhalle tehdasalueelle sekä kehitysympäristönä toimiminen älykkäälle kaupunkikehitykselle, resurssitehokkuudelle ja kiertotaloudelle. Hiedanrannasta tulee tulevaisuuden älykäs kaupunginosa, joka tarjoaa kuntalaisille sujuvan arjen ja parantaa asukkaiden elämänlaatua hyödyntämällä uusia digitaalisia ratkaisuja. Lielahden aluekeskus on nykyiselläänkin seudullisesti merkittävä kaupallinen keskittymä. Rakentuva Hiedanranta luo hyvät edellytykset myös Lielahden kehittymiselle sekä muodostaa sen kanssa toiminnallisesti että laadullisesti korkeatasoisen aluekeskuksen. Kantakaupungin yleiskaavan 2040 ja Hiedanrannan kehittämisohjelman mukaisesti tavoitteena on lisätä merkittävästi alueen rakentamismahdollisuuksia Näsijärven rantaa täyttämällä.

Näsjärven rannan ensimmäisen vaiheen vesistötäyttöä koskien on jätetty vesilupahakemus kesällä 2017 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle. Tehtyjen laajojen selvitysten perusteella rannassa ei ole esim. pilaantuneisuutta tai O-kuitua ja että täyttö ei myöskään vaikuta pohjavesitilanteeseen alueella. Hakemusaikataulua on määrittänyt mm. mahdollisuus toteuttaa vesistötäyttö hyödyntäen Tampereen Seudun keskuspuhdistamon rakentamisessa syntyvää louhetta. Rantatäyttöä voitaisiin hyödyntää heti mm. raitiotien ja kevyenliikenteen väylän sijoittamiseen alueelle.

Vuoden 2017 aikana Hiedanrannan alue on ollut aktiivisessa käytössä. Alueen toimijat ovat järjestäneet monenlaisia tapahtumia ja Hiedanrannassa toimii jo nyt useita yrityksiä. Hiedanrannan kehitysohjelma on tehnyt yhteistyötä useiden tutkimus- ja kehityshankkeiden puitteissa paikallisen yliopiston, teknillisen yliopiston ja ammattikorkeakoulun sekä muidenkin tutkimuslaitosten kanssa. Hiedanrannan alueella kokeillaan EU-rahoitteisessa hankkeessa uusia, vähähiilisiä liikkumisen palveluita ja luodaan puitteet tulevaisuuden liikkumismuodoille ja matkaketjuille.

Maankäytön yleispiirteinen suunnittelu

Kaupunginhallituksen suunnittelukokous päätti 25.4.2016 kokouksessaan Hiedanrannan suunnittelun tavoitteista ja kansainvälisen suunnittelukilpailun järjestämisestä. Kaupunginhallituksen suunnittelukokous päätti 18.4.2017, että Hiedanrannan alueen maankäytön yleissuunnitelma laaditaan ideasuunnittelukilpailun ohjelmassa määriteltujen tavoitteiden, kilpailun tuloksen ja tuomariston suositusten pohjalta. Suunnittelutyötä on jatkettu yhteistyössä suunnittelukilpailun voittaneiden työryhmien kanssa.

Yleissuunnittelun taustaksi on laadittu mm. kaupallisia selvityksiä sekä tehdaskompleksin konseptisuunnitelma. Eri osa-alueiden rakennetta on kehitelty eteenpäin ja raitiotien linjausta on tutkittu kilpailun ratkaisun pohjalta tavoitteena tukea Hiedanrannan keskustan muodostumista kaupungin maalle ja liittyen tehdasalueeseen.

Rakennesuunnitelman lähtökohtana on monipuolinen ja joustava kaupunkirakenne. Asetetut tavoitteet edellyttävät tehokasta kaupunkimaista rakentamista ydinalueille, uuteen keskustaan ja joukkoliikennevyöhykkeiden vaikutusalueille. Näille alueille voi sijoittaa myös korkeaa rakentamista. Älykäs ruutukaava on joustava ja organisoiva konsepti, joka mahdollistaa monipuolisen ja vaihtelevan korttelirakenteen joustavan kehittämisen.

Suunnitelman kaksi julkista käytävää sitovat erilaiset alueet toisiinsa; itä-länsi-suuntainen kaupunkikäytävä koostuu laadukkaiden julkisten tilojen sarjasta, joka yhdistää Hiedanrannan ympäröiviin paikalliskeskuksiin sisältäen tärkeimmät julkiset toiminnot ja nähtävyydet sekä uuden raitiotien, joka yhdistää Hiedanrannan ja Tampereen keskustan

toisiinsa. Pohjois-etelä-suuntainen viherkäytävä sitoo Lielahden ja Tehdaskaupungin toisiinsa sekä yhdistää Epilänharjun ja Niemenrannan viheralueet Hiedanrantaan. Viherkäytävä tarjoaa mahdollisuudet erilaisille toiminnallisille alueille.

Hiedanrannan kehittäminen ja identiteetti perustuvat alueen ainutlaatuisten resurssien uudelleenlaiseen hyödyntämiseen. Pluskaupunki -konsepti tarkoittaa, että Hiedanrannan nykyiset ja tulevat haasteet (mm. 0-kuitu, hulevedet) nähdään lisäarvona huomioiden ekologiset, sosiaaliset kuin taloudellisetkin näkökohdat. Hiedanrantaa kehitetään ennakkoluulottomana kiertotalouskaupunkina. Talouden näkökulmasta kehitellään Hiedanrannan nykyisten ja tulevien kaupallisten, liiketoiminnallisten ja tuotantojärjestelmien välistä synergiaa.

Viherverkosto varmistaa, että laajat viher- ja vesialueet ovat aina viiden minuutin (n. 400 metrin) kävelymatkan päässä asuinpaikasta riippumatta.

Alue sijoittuu kaupunkiseudun liikenteelliseen solmukohtaan ja on erittäin hyvin saavutettavissa kaikilla liikennemuodoilla. Alueen sisäisen liikennesuunnittelun lähtökohtana on antaa etusija jalankulkuyhteyksille ja parantaa julkista liikennettä mahdollistaen samalla sujuvat ajoneuvoyhteydet alueen kaupallisiin palveluihin ja pysäköinteihin.

Raitiotieratkaisu tehtaan kautta on välttämätön Lielahden vanhan tehdasalueen kehittämiseksi ja uudisrakentamiseksi vetovoimaisena kulttuuri-, liike- ja palvelutilana. Esitetty raitiotielinjaus varmistaa tiiviin Hiedanrannan keskustan kehittymisen tavoitteiden mukaisesti. Tehdaskompleksin kautta menevä raide mahdollistaa sujuvan liikkumisen ja asioinnin sekä varmistaa kiinnostavan asiakasvirran Hiedanrannan keskusta-alueen toimijoille. Tehtaan kautta kulkeva raitiotie on noin 13-15 milj. euroa edullisempi kuin raitiotien yleissuunnitelmaa mukaileva ratkaisu. Lisäksi se on noin 3 minuuttia matka-ajaltaan nopeampi Lentäväniemen ja keskusta välisillä matkoilla. Joukkoliikenteen palvelutaso Lielahden koulun ja nykyisien palvelujen suuntaan on mahdollista säilyttää vähintään nykytasolla. Myös raitiotien jatkaminen Ylöjärven suuntaan on huomioitu suunnittelussa. Raitiotielinjaus Hiedanrannan keskustan kautta tuottaa kiinteistötaloudellisesta näkökulmasta noin 24 miljoonaa euroa eli noin 7 % paremman lopputuloksen kaupungin talouden kannalta.

Aikataulu

Maankäytön yleispiirteinen suunnitelma laaditaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa on laadittu maankäytön rakennesuunnitelma ja se tarkennetaan maankäytön yleissuunnitelmaksi. Suunnitelmaa työstetään vuorovaikutteisesti syksyn kuluessa. Yleissuunnitelman on tarkoitus valmistua keväällä 2018. Samaan aikaan käynnistetään ensimmäisten asemakaavojen laadinta, siten

että alueen ensimmäinen asemakaava valmistuu vuonna 2019. Asemakaavoituksen ja rakentamisen vaiheistusta pohditaan yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä teknisten ratkaisujen ja reunaehtojen täsmentyessä. Tavoitteena on, että alueen infran rakentaminen alkaisi vuosina 2020-21. Raitiotieliikenne alueen läpi on mahdollista aloittaa Raitiotien kehitysohjelman tavoitteen mukaisesti vuonna 2024. Alueen rakentuminen kokonaisuudessaan kestää vuosikymmeniä.

Tiedoksi

Teppo Rantanen, Mikko Nurminen, Reijo Väliharju

Liitteet

1 Hiedanrannan rakennesuunnitelma

§ 573

Raitiotien rakentamisen osan 1 tilannekatsaus

TRE:7024/00.01.03/2017

Valmistelija / Lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Mikko Nurminen, puh. 040 801 2665,
projektijohtaja Ville-Mikael Tuominen, puh. 050 343 0700 ja
rakennuttamisjohtaja Milko Tietäväinen, puh. 040 506 8600,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Raitiotien osan 1 rakentamisen tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Kokouskäsittely

Mikko Aaltonen ja Anna-Kaisa Heinämäki poistuivat kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 7.11.2016 raitiotiehankkeen osan 1 rakentamisesta. Raitiotieallianssin toteutusvaiheen 1 allianssisopimus allekirjoitettiin 29.11.2016. Valtuuston päätös perustui Raitiotieallianssin laatimaan osan 1 Hervanta-keskusta-TaYS toteutussuunnitelmaan.

Rakennustyöt osalla 1 aloitettiin toteutuspäätöksen jälkeen joulukuussa 2016 ja Raitiotieallianssin osan 1 toteutusvaiheen projektiajasta on nyt kulunut 18 prosenttia. Tällä hetkellä osan rakennustöitä tehdään varikolla ja katuverkolla yli 10 kohteessa. Katuverkolla työt sisältävät mm. johtosiirtoja, maanrakennusta, siltatöitä sekä raiteiden rakentamista. Osan 1 radan tekninen valmiusaste on 11 prosenttia. Tänä vuonna valmistuu noin kilometri kaksoisraidetta. Henkilövahvuus Raitiotieallianssilla on tällä hetkellä noin 350 henkilöä. Työmaaperehdytyksen on saanut lähes 1.300 henkilöä.

Raitiotien rakentamisen rinnalla yritysten kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä. Raitiotien kehitysohjelmassa on nimetty yritysytteyshenkilö, joka päätyönään tiedottaa ja keskustelee raitiotiereitin varrella olevien yritysten kanssa. Kaupunki on tilannut myös konsulttityönä toimenpideohjelman, jonka tavoitteena on löytää yhdessä alueen yrittäjien kanssa keinoja keskustan saavutettavuuden ja vetovoimaisuuden

vahvistamiseksi ja varmistamiseksi sekä erityisesti keskustan rakennustöiden aiheuttamien negatiivisten vaikutusten minimoimiseksi. Lisäksi Tampereen yliopistolta tilatussa raitiotien toteutusvaiheen yritysvaikutusten arvioinnissa tutkitaan ja analysoidaan Tampereen raitiotien rakentamisvaiheen aluetaloudellisia ja liiketaloudellisia vaikutuksia. Kaupunki tekee mahdollisuuksien mukaan nopeita toimenpiteitä, joilla yritysten toimintaedellytyksiä raitiotien rakentamisen aikana parannetaan. Tuore esimerkki on Näsilinnankadulla sijaistevan Kauppa-aukion liikennejärjestelyjen muuttaminen yrittäjiltä saadun ehdotuksen mukaisesti.

Raitiotieallianssin osan 1 tavoitekustannus on 229,8 milj. euroa (tilanne 14.9.2017). Raitiotieallianssin johtoryhmä hyväksyy tavoitekustannuksen muutokset. Osan 1 raitiotiekatujen raitiotien rakentamisen ulkopuolisen katu- ja ympäristörakentamisen kustannusarvio vuosille 2017 - 2024 oli (kaupunginvaltuusto 7.11.2016) 56,6 milj. euroa. Allianssin tavoitekustannukseen on tähän mennessä sisällytetty 3,4 milj. euron edestä synergistä kadunrakentamista eli 6,0 prosenttia valtuuston toteutuspäätöshetken arvioidusta kokonaismäärästä. Tampereen Veden osuus tavoitekustannuksesta on 7,1 milj.euroa, johon sisältyy kaupunginhallituksen 3.10.2016 päättämä 5.0 milj. euron ikähyvitysosuus sekä Veden teettämiä vesihuoltoverkon rakennustöitä.

Osan 1 vuosien 2015 - 2016 suunnitteluun kaupunki on saanut valtiontukea 3,06 milj. euroa. Vuoden 2017 talousarviossa valtio on sitoutunut tukemaan Tampereen raitiotien osien 1 ja 2 rakentamista enintään 71 milj. eurolla. Osan 1 rakentamistoiminnan valtion tuki on enintään 55,05 milj. euroa. Valtion tuki maksetaan kaupungille takautuvasti kerran vuodessa kuitteja vastaan. Valtion vuoden 2018 budjetissa, valtiovarainministerin talousarvioesityksessä on varat Tampereen raitiotien valtion tuelle. Vuoden 2018 valtion tuen summa 15,8 milj. euroa koskee vuosien 2016 ja 2017 rakennuskustannuksia.

Hämeenkadun kokonaissaneeraus on tarkoitus toteuttaa raitiotien rakentamisen rinnalla. Hämeenkadun katusuunnitelma on hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa 15.11.2016. Hämeenkadulla Raitiotieallianssin toteutusosan 1 toimitussisältöön kuuluu raitiotieradan ja pysäkkien rakentaminen sekä kadunrakentamista siltä osin, kuin raitiotieradan ja sen alta siirrettyjen kunnallistekniikan muutostyöt edellyttävät. Kaupungin on ollut määrä teettää erillisinä urakoina Hämeenkadun jalkakäytävien kokonaissaneeraus ja Hämeensillan uudistamistyö.

Raitiotieallianssin rakennustyöt Hämeenkadulla etenevät kohti Keskustoria samanaikaisesti sekä lännestä Hämeenpuiston suunnasta että idästä Rautatienkadun suunnasta. Mikäli Hämeenkadun jalkakäytävien rakentamisesta vastaa eri urakoitsija kuin Raitiotieallianssi, niin raitiotien ja jalkakäytävien rakentaminen ei ole mahdollista Hämeenkadulla samanaikaisesti samassa korttelissa eikä edes heti vierekkäisissä. Tämä tarkoittaa,

että Hämeenkatu voi olla keskeneräinen kunkin korttelin kohdalla jopa kolmen vuoden aikana.

Kaupungin ympäristön palvelualue on valmistellut lisätyön tilausta Raitiotieallianssilta, jossa Raitiotieallianssi vastaisi Hämeenkadulla nk. Tuulensuun korttelin rakentamisesta seinästä seinään eli kokonaan valmiiksi katusuunnitelman mukaiseksi. Tämänlaisella järjestelyllä on mahdollista aloittaa Hämeenkadulla Hämeenpuiston ja Näsilinnankadun välisen osuuden jalkakäytävien rakentaminen keväällä 2018 ja saada kyseinen kortteli kokonaan valmiiksi syksyllä 2018. Rakentamiskauden 2018 kokemusten perusteella on tarkoitus arvioida, onko samalla periaatteella eli teettämällä Raitiotieallianssilla jalkakäytävien rakentaminen, mahdollista jatkaa myös tulevana rakentamisvuosina.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Ville-Mikael Tuominen, Mikko Nyhä/VR Track Oy,
Elli Räsänen, Henna Puisto, Pekka Sirviö/Tampereen Raitiotie Oy,
Asko Koskinen/Tampereen Raitiotie Oy

Liitteet

1 Raitiotien kehitysohjelman tilannekatsaus, esitysmateriaali

§ 574

Raitiotiehankkeen osan 2 kehitysvaiheen aloittaminen

TRE:6493/08.01.01/2017

Valmistelija / Lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Mikko Nurminen, puh. 040 801 2665 ja
projektijohtaja Ville-Mikael Tuominen, puh. 050 343 0700,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Raitiotien osan 2 Pynikintori-Lentävänniemi kehitysvaihe
aloitetaan ja tilataan Raitiotieallianssilta kokonaishintaan 2,7 milj.
euroa.

Kaupunkiympäristön palvelualueen johtaja oikeutetaan
tekemään teknisluonteisia korjauksia liitteenä olevaan
projektisuunnitelmaan ja sopimusluonnokseen.

Kokouskäsittely

Asian käsittelyn kuluessa Atanas Aleksovski ehdotti, että
asia jätetään pöydälle. Ilkka Sasi kannatti Aleksovskin
pöydällepanoehdotusta.

Kaupunginhallitus päätti jättää asian yksimielisesti pöydälle.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 7.11.2016 raitiotiehankkeen osan
1 rakennettavaksi. Raitiotieallianssin toteutusvaiheen 1
allianssisopimus allekirjoitettiin 29.11.2016. Valtuuston päätös
perustui Raitiotieallianssin laatimaan osan 1 Hervanta-keskusta-
TaYS toteutussuunnitelmaan ja kaupungin laatimiin ja teettämiin
vaikutustenarviointeihin.

Osan 2 Pynikintori-Lentävänniemi kehitys- eli suunnitteluvaiheen
arvioitiin osan 1 toteutussuunnitelmassa ajoittuvan vuosille 2020 -
2021. Osan 2 toteutus- eli rakentamisvaiheen arvioitiin ajoittuvan
vuosille 2021 - 2024. Osan 2 kokonaiskustannusarvio vaihteli
reittivaihtoehtojen perusteella 44,1 - 59,4 milj. euron välillä.

Santalahden alueen asemakaava on vahvistunut 6.4.2017.
Santalahti ja sen pääkatu Rantatie sijoittuvat osan 2 raitiotiereitin
Pynikintori - Lentävänniemi varrelle. Santalahden alueen

asuin- ja liikerakentaminen on käynnistymässä nopeasti. Santalahden asemakaavan valmisteluvaiheessa raitiotierata esitettiin alueen läpikulkevalle Rantatie-kadulle sekakaistalle muun ajoneuvoliikenteen sekaan. Viime vuosina tapahtuneen kehityksen myötä, raitiotien suunnitteluperusteiden tarkennuttua ja Hiedanrannan alueen rakentamismahdollisuuksien avauduttua, Rantatiellä on osoittautunut tarve erottaa raitiotieliikenne muusta katuliikenteestä omalle uralle.

Raitiotieallianssin kehitysvaihe 2 tulisi aloittaa mahdollisimman nopeasti. Hiedanrannassa Raitiotieallianssin on alusta asti tarkoituksenmukaista valvoa, että raitiotieradan geometrian sekä pysäkkien ja sähkönsyöttöasemien sijoittelun suunnittelu on mahdollisimman realistista. Santalahden alueen rakentuminen edellyttää, että Rantatie-kadusta tehdään mahdollisimman nopeasti tarkat katu- ja rakennussuunnitelmat kunnallistekniikasta, raitiotieradan tilantarpeesta ja katujärjestelyistä.

Rakenteilla olevan osan 1 kokemuksista voidaan todeta, että lupa- ja kaavoitusprosessien kesto ovat aiheuttaneet raitiotien osan 1 rakentamiselle aikataulu- ja kustannuspaineita. Aikaisella kehitysvaiheella tätä voidaan vähentää osan 2 toteuttamisen osalta.

Kehitysvaiheen 2 suunnittelun on tarkoituksenmukaista edetä kolmessa osassa: Pyynikintori - Santalahti, Santalahti - Niemenranta (Hiedanrannan alue) ja Niemenranta - Lentävänniemi. Raitiotieallianssin kehitysvaiheen tavoitteena on laatia toteutussuunnitelma ja sitova tavoitekustannus raitiotiestä, joiden perusteella kaupunginvaltuusto voi osalla 2 päättää rakentamisesta joko osissa tai kokonaisuutena.

Pyynikintorin sähkönsyöttöaseman osalta Raitiotieallianssin osan 2 kehitysvaiheen välitön aloittaminen mahdollistaa myös kustannussäästöjä. Raitiotieallianssin osan 1 toteutussuunnitelmaan sisältyi väliaikaisen sähkönsyöttöaseman rakentaminen Pyynikintorille torialueen reunaan. Suunnitelma oli, että lopullinen Amurin alueen raitiotien sähkönsyöttöasema rakennetaan Sepänkadun varteen ja väliaikainen sähkönsyöttöasema puretaan sitten, kun hankkeen toinen toteutusosa valmistuu. Mikäli osan 2 valmistelu aloitetaan nyt, voidaan Pyynikintorille suunniteltu väliaikainen syöttöasema jättää kokonaan rakentamatta ja toteuttaa se heti lopulliseen sijaintiin lähemmäksi Sepänkatua.

Valtion tukea on tarkoitus hakea myös Raitiotieallianssin osan 2 kehitysvaiheen suunnittelutyöhön. Tavoitteena on, että tuen määrä on 30 prosenttia kehitysvaiheen kokonaiskustannuksista 2, 7 milj. euroa eli 0,81 milj. euroa.

Sopimus Raitiotieallianssin ja kaupungin välillä on tarkoitus siirtää kaupungilta Tampereen Raitiotie Oy:n vastuulle myöhemmin vuoden 2017 aikana hyväksyttävän erillisen sopimuksen periaatteiden mukaisesti.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Ville-Mikael Tuominen, Milko Tietäväinen, Janne Kytö, Janne Salonen, Pekka Sirviö / Tampereen Raitiotie Oy, Asko Koskinen / Tampereen Raitiotie Oy, Mikko Nyhä / VR Track Oy, Tarmo Keski-Loppi / VR-Track Oy

Liitteet

- 1 Sopimusliite 2: Projektisuunnitelma, osa 2 kehitysvaihe, Raitiotieallianssi
- 2 Kehitysvaiheen allianssisopimus, Osa 2
- 3 Sopimusliite 1: Kompensaatiomalli osan 2 kehitysvaiheessa
- 4 Raitiotieallianssin kehitysvaiheen 2 aloittaminen, esitysmateriaali

§ 575

Manse PP ry:n naistenjoukkueen palkitseminen pesäpallon suomenmestaruudesta

TRE:7048/00.04.02/2017

Valmistelija / lisätiedot:
Kuosmanen Taru

Valmistelijan yhteystiedot

Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Lauri Savisaari, puh. 040 801 6081 ja talousjohtaja Jukka Männikkö, puh. 050 576 7539, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupunki palkitsee Manse PP ry:n vuonna 2017 saavutetusta naisten Suomen mestaruudesta 10.000 euron stipendillä.

Stipendi maksetaan kustannuspaikalta 111120, Kaupunginhallitus, tililtä 497000, Stipendit ja palkinnot, sisäiseltä tilaukselta 20041.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Lauri Savisaarelle tämän ja kahden seuraavan pykälän ajaksi. Hän saapui kokoukseen asian käsittelyn alkaessa.

Perustelut

Manse PP voitti naisten pesäpallon Suomen mestaruuden 16.9.2017. Kyse on seuran ensimmäisestä Suomen mestaruudesta. Manse PP:n edeltäjä Mansen Pesäpallo ry saavutti naisten Suomen mestaruuden vuonna 1984.

Esitän, että Tampereen kaupunki palkitsee Manse PP ry:n naisten Suomen mestaruuden saavuttamisesta 10.000 euron suuruisella stipendillä, joka maksetaan kaupunginhallituksen toimintarahoista. Suurten palloilulajien Suomen mestarijoukkueita on huomioitu aiemmin vastaavan suuruisella summalla.

Lausunnot

Talousjohtaja Jukka Männikkö:

Kaupunginhallituksen vuoden 2017 vuosisuunnitelmassa on varattu 142.000 euroa käytettäväksi kaupunginhallituksen vapaan harkinnan mukaan. Summasta on käytetty 66.300 euroa, joten jäljellä on 75.700 euroa.

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty päätöksentekojärjestelmässä.

Tiedoksi

Manse PP ry, Taru Kuosmanen, Lauri Savisaari, Jukka Piirto, Jukka Männikkö, Sanna Sipilä

Kaupunginhallitus, § 578, 02.10.2017
Keskusvaalilautakunta, § 68, 04.09.2017

§ 578

Vuoden 2018 presidentinvaalien yleiset ennakoäänestyspaikat

TRE:6586/00.00.02/2017

Kaupunginhallitus, 02.10.2017, § 578

Valmistelija / lisätiedot:
Hirvelä Heli

Valmistelijan yhteystiedot

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Juha Perämaa, puh. 040 503 9038, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Vuoden 2018 presidentinvaalien yleiset ennakoäänestyspaikat Tampereella ovat:

Keskusvirastotalo
Pääkirjasto Metso
Hervannan kirjasto
Kaukajärven kirjasto
Kämmenniemen kirjasto
Tesoman kirjasto

Nekalan palvelukeskus
Pappilanpuiston palvelukeskus
Pispan palvelukeskus
Pohjolan palvelukeskus

Tampereen ammattikorkeakoulu / Teiskontie
Tampereen teknillinen yliopisto / Tietotalo
Tampereen yliopiston pääkirjasto Linna

sekä seuraavat kauppakeskukset:
Linnainmaan Citymarket
Turtolan Citymarket
Kalevan Prisma
Koivistonkylän Prisma
Lielahden Prisma.

Edellä mainittujen yleisten ennakoäänestyspaikkojen aukioloajat ovat oheisen liitteen 2 mukaiset.

Keskusvaalilautakunta oikeutetaan tekemään aukioloaikoihin mahdollisesti tulevia pieniä muutoksia.

Keskusvaalilautakunta määrätään tekemään tarpeelliset merkinnät äänestyspaikkarekisteriin.

Tiedoksi

Juha Perämaa

Liitteet

1 Liite 1 68 § Oikeusministeriön kirje 21.6.2017

2 Liite 2 68 § (Yleiset ennakkoäänestyspaikat ja aukiolot).pdf

Keskusvaalilautakunta, 04.09.2017, § 68

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Perämaa, Lakimies

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallituksen päätettäväksi, että yleiset ennakkoäänestyspaikat Tampereella ovat:

Keskusvirastotalo
Pääkirjasto Metso
Hervannan kirjasto
Kaukajärven kirjasto
Kämmenniemen kirjasto
Tesoman kirjasto

Nekalan palvelukeskus
Pappilanpuiston palvelukeskus
Pispan palvelukeskus
Pohjolan palvelukeskus

Tampereen ammattikorkeakoulu / Teiskontie
Tampereen teknillinen yliopisto / Tietotalo
Tampereen yliopiston pääkirjasto Linna

sekä seuraavat kauppakeskukset:

Linnainmaan Citymarket
Turtolan Citymarket
Kalevan Prisma
Koivistonkylän Prisma
Lielahden Prisma

että edellä mainittujen yleisten ennakkoäänestyspaikkojen aukioloajat ovat oheisen liitteen 2 mukaiset,

että keskusvaalilautakunta oikeutetaan tekemään aukioloaikoihin mahdollisesti tulevia pieniä muutoksia,

ja että kaupunginhallitus määrää keskusvaalilautakunnan tekemään tarpeelliset merkinnät äänestyspaikkarekisteriin.

Perustelut

Keskusvaalilautakunnan 2. sihteerin Jani Hovila 28.8.2017:

"Vuoden 2018 presidentinvaalien ennakkoäänestys toimitetaan kotimaassa 17. - 23.1.2018 ja mahdollisen toisen kierroksen ennakkoäänestys 31.1. - 6.2.2018.

Vaalilain 9 §:n mukaan ennakkoäänestyspaikkoja ovat muun muassa ne kotimaan yleiset ennakkoäänestyspaikat, joiden lukumäärästä ja sijainnista kunnanhallitus päättää ja joita on oltava, jollei erityisestä syystä muuta johdu, jokaisessa kunnassa vähintään yksi. Kaupunginhallitus päättää vaalilain 48 §:n mukaisesti myös ennakkoäänestyspaikkojen aukioloajoista. Kaupunginhallituksen on myös huolehdittava siitä, että Väestörekisterikeskuksen ylläpitämään äänestyspaikkarekisteriin merkitään jokaisen kunnassa olevan yleisen ennakkoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat sekä muut oikeusministeriön määräämät tiedot.

Oikeusministeriö on lähettänyt 21.6.2017 kunnille kirjeen (liite 1), jossa annetaan ohjeita muun ohella siitä, mitä ennakkoäänestyspaikkoja määrättäessä tulee ottaa huomioon.

Edellisissä yleisissä vaaleissa, kuntavaaleissa huhtikuussa 2017, yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärä Tampereella oli 18. Ennakkoäänestyspaikoista kaikki olivat kaupungin itsensä järjestämiä paikkoja. Kuntavaaleissa ennakkoäänestit tamperelaisista 28,5 prosenttia (vaalipäivänä 30,8 prosenttia).

Keskusvaalilautakunta toteaa, että ennakkoäänestys on aikaisemmissa vaaleissa sujunut hyvin eikä pitkiä jonoja äänestys-paikoille ole päässyt syntymään. Äänestyspaikkoja on ollut riittävästi ja ne ovat sijainneet eri puolilla kaupunkia. Keskusvaalilautakunta esittää, että kaupungin yleisiin ennakkoäänestyspaikkoihin ei tehdä muutoksia.

Esityksen mukaan Tampereella olisi vuoden 2018 presidentin-vaaleissa käytettävissä yhteensä 18 yleistä ennakkoäänestyspaikkaa.

Yleisten ennakkoäänestyspaikkojen tarkat aukioloajat ilmenevät liitteestä 2."

Liitteet

- 1 Liite 2 68 § (Yleiset ennakkoäänestyspaikat ja aukiolot).pdf
- 2 Liite 1 68 § Oikeusministeriön kirje 21.6.2017

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, § 579, 02.10.2017
Keskusvaalilautakunta, § 69, 04.09.2017

§ 579

Vuoden 2018 presidentinvaalien vaalipäivän äänestyspaikat

TRE:6587/00.00.02/2017

Kaupunginhallitus, 02.10.2017, § 579

Valmistelija / lisätiedot:
Hirvelä Heli

Valmistelijan yhteystiedot

Keskusvaalilautakunnan 1. sihteeri Juha Perämaa, puh. 040 503 9038, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Vuoden 2018 presidentinvaalien vaalipäivän äänestyspaikat Tampereella ovat oheisen liitteen 3 mukaiset.

Keskusvaalilautakunta määrätään tekemään tarpeelliset merkinnät äänestyspaikkarekisteriin.

Tiedoksi

Juha Perämaa

Liitteet

- 1 Liite 1 oikeusministeriön kirje 21.6.2017
- 2 Liite 2 Äänestyspaikkojen ja keskusvaalilautakunnan yhteystietojen ilmoittaminen
- 3 Liite 3 Äänestyslueiden nimet ja äänestyspaikat

Keskusvaalilautakunta, 04.09.2017, § 69

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Perämaa, Lakimies

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallituksen päätettäväksi,

että vaalipäivän äänestyspaikat Tampereella ovat oheisen liitteen 3 mukaiset,

ja että kaupunginhallitus määrää keskusvaalilautakunnan tekemään tarpeelliset merkinnät äänestyspaikkarekisteriin.

Perustelut

Keskusvaalilautakunnan 1. sihteerin Juha Perämaa 30.8.2017:

"Vuoden 2018 tasavallan presidentin vaali järjestetään sunnuntaina 28.1.2018 ja mahdollinen toinen vaali sunnuntaina 9.2.2018. Vaalilain 9 §:n mukaan kaupunginhallitus määrää äänestyspaikat vaali-toimitusta varten. Kaupunginhallituksen on myös huolehdittava siitä, että Väestörekisterikeskuksen ylläpitämään äänestyspaikkarekisteriin merkitään jokaisen vaalipäivän äänestyspaikan tiedot.

Oikeusministeriö on lähettänyt 21.6.2017 kunnille kirjeen, jossa annetaan ohjeita muun ohella siitä, mitä ennakköäänestyspaikkoja määrättäessä tulee ottaa huomioon. Lisäksi väestörekisterikeskus on lähettänyt oikeusministeriön kirjetä täydentävät ohjeet 16.8.2017 siitä, miten äänestyspaikkojen tiedot sekä keskusvaalilautakunnan yhteystiedot merkitään äänestyspaikkarekisteriin.

Tampereen kansainvälisen koulun (entinen Amurin koulu) perusparannuksen ajan Santalahden ja Amurin äänestysalueiden äänestys-paikat ovat olleet Tipotien sosiaali- ja terveysasemalla yhdessä Pyynikin äänestysalueen kanssa. Tampereen kansainvälisen koulun rakennustyöt ovat valmistuneet. Kahden äänestysalueen (Santalahti ja Amuri) äänestyspaikat on perusteltua siirtää takaisin Tampereen kansainväliselle koululle, missä ne jo aikaisemminkin ovat olleet. Koululla äänestyspaikat ovat myös lähempänä valtaosaa kyseisten äänestysalueiden äänioikeutetuista. Pyynikin äänestysalueen äänestyspaikka jäisi edelleen Tipotien sosiaali- ja terveysasemalle.

Muutoin äänestysalueiden äänestyspaikkoina toimivat koulut ja muut paikat olisivat vaalipäivinä samat kuin kevään kuntavaaleissa."

Liitteet

- 1 Liite 1 oikeusministeriön kirje 21.6.2017
- 2 Liite 3 Äänestysalueiden nimet ja äänestyspaikat
- 3 Liite 2 Äänestyspaikkojen ja keskusvaalilautakunnan yhteystietojen ilmoittaminen

§ 581

Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perustelut

Kaupunginhallitukselle on saaput seuraavat pöytäkirjat:

- yhdyskuntalautakunnan 26.9.2017
- Tampereen Infra Liikelaitoksen johtokunnan 27.9.2017
- Tampereen Tilakeskus liikelaitoksen johtokunnan 13.9.2017

sekä seuraavat viranhaltijapäätökset:

Ammatillisen koulutuksen johtaja, Toisen asteen koulutuspalvelut
§ 164 Luottokortin myöntäminen Tampereen seudun ammattiopistossa, 28.09.2017

Hallintojohtaja
§ 87 Kaupungin virastotalon kassapalvelujen ja henkilöstökassan asiakaspalvelun sulkeminen 29.9.2017, 26.09.2017

Hankejohtaja
§ 65 Keskustan elinvoimalaskennan päivitys Tampereella, 22.09.2017

Hiedanrannan hankekehitysjohtaja
§ 7 "Omaleimainen energiaratkaisu Hiedanrantaan" -visiotyön tilaaminen VTT:ltä , 26.09.2017
§ 8 Tuhkan jalostus massastabiloinnin sideaineeksi, Hiedanranta, Tampere, 26.09.2017

Johtaja, hyvinvoinnin palvelualue
§ 97 Kannanotto Ahjolan Setlementti ry:n Isosisarus-toimintaan, 27.09.2017
§ 98 Kannanotto Tampereen ensi- ja turvakoti ry:n hakemukseen, 27.09.2017

Johtaja, kaupunkiympäristön palvelualue
§ 123 Ranta-Tampellan kanavan ja siltojen rakennussuunnittelun hankinta, 25.09.2017
§ 126 Ympäristösuunnittelijan toimen perustaminen Kestävä kaupunki -palveluryhmän ympäristönsuojeluun, 27.09.2017
§ 122 Lausunto Kilpailu- ja kuluttajaviraston selvityspyyntöön, 22.09.2017

Kiinteistöjohtaja

§ 499 Hiedanranta, sähkösuunnittelun tilaaminen
peruskorjaushankkeisiin Ramboll Finland Oy:ltä, 25.09.2017

Kirjasto- ja kansalaisopistoyksikön johtaja
§ 39 Vahtimestarin toimen täyttäminen Tampereen seudun
työväenopistossa, 27.09.2017

Lukiokoulutuksen johtaja, Toisen asteen koulutuspalvelut
§ 36 Challenges of globalization for national identity and
European integration -projektin hankesopimuksen ja budjetin
hyväksyminen, 26.09.2017

Pelastusjohtaja
§ 112 Pirkanmaan pelastuslaitoksen yhteistoimintaryhmän
jäsenen vaihtaminen kaudella 2014 - 2017, 26.09.2017

Pormestari
§ 153 Lentoliikenteen kehittämistä koskevan palvelusopimuksen
hyväksyminen vuodelle 2017, 22.09.2017
§ 154 Alueellisen jätehuoltolautakunnan osallistuminen
koulutuspäiville , 22.09.2017

Sosiaalipalvelupäällikkö, lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjan
päällikkö

§ 134 Terveyskeskuslääkärin viran täyttäminen avo- ja
asumispalvelujen ehkäisyneuvolassa, 12.09.2017

§ 135 Terveystieteiden toimen täyttäminen avo- ja
asumispalvelujen lasten ja nuorten terveystieteissä
neuvolapalveluissa, 14.09.2017

§ 136 Terveystieteiden toimen täyttäminen avo- ja
asumispalvelujen lasten ja nuorten terveystieteissä
neuvolapalveluissa, 14.09.2017

Tietohallintojohtaja

§ 87 Rakenteiden lomakkeiden hankinta Efficacy Yksilö- ja
perhehoitoon Tieto Healthcare & Welfare Oy:lta, 27.09.2017

§ 88 Raitiotien satelliittipaikantamisen tukiasemien
hankintakustannusten osuus, 27.09.2017

§ 92 Uuden HW Edustakanta -sovelluksen hankinta Istekki Oy:ltä,
28.09.2017

Johtava ylihammaslääkäri, vastaanottopalvelujen palvelulinjan
päällikkö

§ 62 Suunnittelijan toimen täyttäminen suun terveydenhuollossa,
22.09.2017

§ 63 Hammashoitajan toimen täyttäminen avo- ja asumispalvelujen
suun terveydenhuollossa, 25.09.2017

§ 582

Tiedoksi merkittävät asiat

TRE:237/00.01.03/2017

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Perustelut

1) Pirkanmaan sairaanhoitopiiri on lähettänyt kaupungille Pirkanmaan sairaanhoitopiirin hallituksen 25.9.2017 ja 2.10.2017 esityslistat (TRE:518/00.03.01/2017). Esityslista ja pöytäkirja löytyvät kokonaisuudessaan internetistä sivuilta <http://www.pshp.fi/ktweb/>

Liitteet

1 PSHP hallituksen asialista 25.9.2017

Oikaisuvaatimus

§575, §578, §579

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Aleksis Kiven katu 14–16 C, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella <http://www.tampere.fi/asiointi/> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§568, §569, §570, §571, §572, §573, §574, §581, §582

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhalti-jayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)